БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

№ 133 (6568)
ИЮЛИИН 7
ВТОРНИК
1953 он

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

Сэн 20 мүнгэн.

Үнеэдэй һү үгэлгые дээшэлүүлхэ

Ниитын малай тоо толгой улам олошоруулхатаяа хамта тэрэнэй ашаг шэмэ үгэлгые нилээд дээшэлүүлгэ хадаа малажалдахи гол шухала зорилго байһан зандаа гэжэ партиин XIX съезд зааһан байна. Табадахи табанжэл соо малажалһаа абадаг ашаг шэмэ, олзо доход дээшэлүүлхэ хэрэгтэ тусгаар анхарал табигдана. Ниитын малажалые ашаг ехэтэй хүгжэнги һалбари болгоһоной ашаар табанжэл соо малажалай продукцинуудые үйлэдбэрилгэ эрид дээшэлүүлхээр хараалагданхай. Табанжэл соо һү һаалгые 45—50 процентээр дээшэлүүлхэ, Сибириин, Уралай ба Зүүн-Хойто Казахстанай районуудта нэгэ үнеэнһээ 1500—1700 килограмм һү һаадаг болохо гэжэ табадахи табанжэлэй түсэб тушаа партиин XIX съездын директивэнүүд соо хэлэгдэнэ.

Энэ зорилго бэелүүлэн манай республикын түрүү колхозууд, һүнэй-товарна племенной фермэнүүд үнгэрэгшэ жэлдэ зарим тэды амжалта туйлаһан ба энэшье жэлдэ һайнаар хүдэлмэрилжэ байна. Сэлэнгын аймагай Маленковой, XVIII партсъездын, Тельманэй нэрэмжэтэ, Иволгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозууд үнеэдые һайнаар эдеэлүүлһэн, харууһалһанай, зүбөөр һааһанай ашаар үнгэрэгшэ жэлдэ һү һаалга эрид дээшэлүүлһэн байха юм. Республикын суута һаалишад Хайдапова, Воронцова, Нимаева болон бусад нёдондо һаамхай үнеэн бүриһөө 2000-һаа 2800 литр хүрэтэр һү һааһан байна. Мүн энэ жэлэй эхинһээ хойшо олон түрүү колхозууд, һүнэй-товарна фермэнүүд үнеэдэй һү үгэлгые дээшэлүүлхын тулада анхарал оролдолго гаргаһанай ашаар зарим тэды амжалта туйлаа. Республиканска мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлжэ ябаһан һаалишад Раднажапова, Ринчинова, Воронцова, Шындыкова болон бусад энэ жэлэй таба һарын турша соо һаамхай үнеэн бүриһөө 1000-һаа 1300 литр һү һааһан байха юм. Иимэ жэшээнүүд олон.

Тиимэ болобошье, энэ хүдэлмэридэ айхабтар ехэнүүд дутагдалнууд үзэгдэнэ. Юрэнхыдөө республикын колхозуудта үнеэдэй һү үгэлгые дээшэлүүлхэ талаар мүртэй хүдэлмэри хэгдэдэггүй байха юм. Энэ ушарһаа республикын олонхи колхозууд бүхэли жэл соо һаамхай үнеэн бүхэнһөө 200—300 лит һү һаадаг байна. Ингэжэ хэдэн зуу мянган литр һү дутуу һааһанай гэмээр гүрэндэ һү тушааха түсэбөө дүүргэдэггүй, тэрэнэй орондо ондоо продукци оруулха баатай болодог. Энэ хадаа гүрэндэ, колхозой экономикодошье ехэ хохидол ушаруулна. Мүн энэшье жэлдэ олон аймагуудай колхозуудта үнеэдһээ һү һаалга дээшэлнэгүй. Закаменай аймагай колхозууд жэл бүри малһаа тон багахан олзо доход абадаг. Нёдондо һаамхай үнеэн бүриһөө 233 литр һү һааһан байгаа, мүнөөшье жэлдэ хубилалта болоогүй байна. Энэ жэлэй табан һарын турша соо тус аймагай колхозууд һаамхай үнеэн бүриһөө 44 литр һү һааһан, тиихэдэ зарим колхозуудынь бүришье бага һү һааһан байна. Иимэрхүү баримтанууд бусадшье аймагуудта үзэгдэнэ. Хориин, Хэжэнгын, Ториин, Баргажанай болон бусад аймагуудта үнеэдэй һү үгэлгые дээшэлүүлхын түлөө ямаршье хүдэлмэри ябуулагдадаггүй дээрэһээ нэгэ үнеэнһээ сүүдхэ соогоо 2—3 литр һү һаажа байна. Эдэ бүхы шалтагаануудһаа боложо республика дотэр гүрэндэ һү тушаалга бүри нёдондонойхиһоо муугаар ябуулагдажа байна. Энэ юун дээрэһээ тохёолдооб гэхэдэ, олон колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд үнеэдһээ һү һаалга ба тэрэниие гүрэндэ тушаалгые гүүртэнүүдые даагшанарта найдаад орхиһон байна. Мүн зарим колхозуудай һүнэй-товарна фермэнүүдтэ һаагдаһан һүнэй тоо бүридхэлэй муугаар табигдаһан дээрэһээ һү, тоһо урихэ ябадал үзэгдэдэг. Эдэ бүхы дутагдалнуудые дары усадхажа, энэ хэрэгые гуримшуулха хэрэгтэй.

Үнеэдһээ һаагдаха һүнэй ехэнхи хубинь дулаанай сагта абтадаг байна. Тиимэһээ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, һүнэй-товарна фермэнүүдые даагшад, малажалай мэргэжэлтэд үнеэдэй һү үгэлгые дээшэлүүлхэ хэмжээ дары абаха ёһотой. Һаамхай үнеэдые мүнөө зунай сагта зүбөөр адуулха гээшэ угаа шухала. Тиимэһээ колхозуудай правлени зунай бэлшээриие бодомжотойгоор эдлэхэ, һаамхай үнеэдээ һайн бэлшээридэ ябуулха, һүниин адуулга эмхидхэхэ хэмжээ абаха ёһотой. Үнеэдые 3 һааха гээшэ һү үгэлгыень ехэдхэдэг хэмжээн гэжэ түрүү һаалишадай дүй дүршэл харуулна.

Манай республикын колхозууд үнеэдэй һү үгэлгые жэл бүри дээшэлүүлхэ ехэнүүд арга боломжотой. Зооветинститудай һуралсалай туршалгын ажахын дүй дүршэл энээниие эли тодоор харуулна. Энэ ажахын һүнэй-товарна фермын хүдэлмэрилэгшэд үнеэдэй һү үгэлгые дээшэлүүлхын тулада оролдолго гаргаһанай ашаар һүүлэй хэдэн жэл соо ехэ амжалта туйлаа юм. 1950 ондо үнеэн бүриһөө 2690 килограмм һү һаагаа һаа, 1952 ондо 3969 килограмм һү һааһан байха юм. Һаалишан Максимова даажа абаһан 10 үнеэдэй тус бүриһөөнь 4846 килограмм, һаалишад Петрова, Ахминеева гэгшэд 4348—4478 килограмм һү һааһан байха юм. Тус ажахын һаалишад хайшан гээд иимэ амжалта туйлааб гэхэдэ, үнеэдээ зоотехническэ заабариин ёһоор эдеэлүүлһэн, хараһан, фермынгээ хүдэлмэриие механизацилһан байна. Гадна зунай сагта энэ ажахын фермэдэ ногоон конвейер бии болгэдонхой, үнеэдынь зунай эхинһээ хүйтэн болотор ногоон тэжээл эдижэ байдаг. Энэ ажахын дүй дүршэлые республикын колхозуудай һүнэй-товарна фермэнүүдтэ, түбхын түрүүн племенной фермэнүүдтэ дэлгэрүүлхэ зорилго табигдана.

Колхозууд болон МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд һүнэй-товарна фермэнүүдые типовой байраар, бүдүүн ба шэмэтэ тэжээлээр хүсэд хангаха, фермэнүүдтэхи ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые механизацилха хэмжээ абаха ёһотой. Малажалай мэргэжэлтэд фермэнүүдтэхи ажал хүдэлмэри зүбөөр эмхидхэхэ, һаалишадта саг үргэлжын туһаламжа хүргэхэ, заабари үгэхэ, зоотехническэ наукын, түрүү дүй дүршэлэй туйлалтануудые тэдэнэртэ хэлэжэ үгэхэ уялгатай. Колхоз бүхэн ногоон конвейер бии болгожо, дулаанай сагта бүхы үнеэдтээ ногоон тэжээл элбэгээр эдюулхэ ёһотэй. Һүнэй-товарна фермэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэд үнеэдэй харууһалга, эдеэлүүлгэ һайжаруулхын түлөө саг үргэлжэ тэмсэхэ уялгатай.

Үнеэдые тугалһаань һалгажа һааха метод хадаа һү һаалгые дээшэлүүлхэ шухала хэмжээн мүн. Энэ метод хэрэглэһэн колхозууд, фермэнүүд лэ үнеэдһээ һү ехээр һаадаг юм. Энэ шэнэ метод ажахыдаа үргэнөөр нэбтэрүүлхэ хэрэгтэй.

Малай ашаг шэмэ үгэлгые дээшэлүүлхэ, тэрэнэй үүлтэр һайжаруулха хэрэгтэ научна туршалгын ажахынууд тусгаар үүргэ дүүргэхэ байна. Гэбэшье, зооветинститут, малажалай туршалгын станци, Сэлэнгын госплемрассадник хүдэлмэдөө үшөө ехэнүүд дутагдалнуудтай байна. Научна эдэ эмхи зургаанууд өөһэдынгөө туршалгын ажахыда гү, али нэгэ нэгэ колхоздо туршалгануудые хээд лэ һуудаг заншалтай. Эдэ эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд научна хүдэлмэрөө үргэдхэжэ, һүтэй, тобир тарган үнеэдые олоор үсхэбэрилхэ хэрэгтэнь республикын колхозуудта ехэ туһаламжа үзүүлхэ ёһотой.

Кировой нэрэмжэтэ шахтын горнягуудай уялга

ЛЕНИНСК-КУЗНЕЦКИЙ (Кемеровскэ область), июлиин 2. (ТАСС). «Ленинуголь» трестын Кировэй нэрэмжэтэ шахтын горнягууд шахтёрой үдэрые амжалтатайгаар угтахын түлөө мүрысөө дэлгэрүүлхэ гэһэн уряатайгаар Кузбассай бүхы шахтёрнуудта хандаһан юм.

Кировэйхид горно шэнэ техникэ нэбтэрүүлэн, бүхы сэбэрлэлгын участогуудые үйлэдбэриин цикличнэ эмхидхэлгэдэ оруулаа. Шахта хадаа нүүрһэ малтан абаха хахад жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэжэ, абаһан уялгаяа бэелүүлээ.

ТЭЖЭЭЛ БЭЛЭДХЭЛГЭДЭ МАШИННО-ТРАКТОРНА СТАНЦИ ШИИДХЭХЫ ХҮСЭН МҮН

Бурят-Монголой бүхы механизаторнуудта Иволгын МТС-эй хүдэлмэрилэгшэдэй нээмэл бэшэг

Хүндэтэ нүхэд! Ниитын малай тоо толгойе олошоруулха ба тэрэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхэ талаар хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй урда Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XIX съезд харюусалгатай зорилго табиһан байха юм. Энэ зорилгые бэелүүлхын тулада түбхын түрүүн тэжээлэй бата бэхи база байгуулха хэрэгтэй.

Манай республикын колхозууд ниитын малда хүрэхэ хэмжээнэй бүдүүн ба шэмэтэ тэжээл бэлэдхэхээр сабшалангай баян газарнуудтай. Энэ жэлдэ сабшалан һайжаруулгаар колхозуудай луговодуудай бага бэшэ хүдэлмэри ябуулһанай ашаар сабшалангай ургаса нилээд дээшэлхэ байна. Колхозууд болон МТС-үүд олон жэлэй ба нэгэ жэлэй ногоонуудые таряа, эдэ бүгэдэ хадаа тэжээлэй бата бэхи база байгуулха услови бии болгоо.

Үбһэ ногооe, тэжээлэй культурануудые саг болзор соонь, гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряаха, силоснэ барилгануудаар колхозуудые хүсэд хангаха, силос даралгые саг болзор соонь хэжэ дүүргэхэ гэһэн шухала зорилго мүнөө республикын механизаторнуудай урда табигдаад байна. Эдэ бүхы хүдэлмэринүүдые түргэнөөр ба эмхитэйгээр үнгэргэхэ арга боломжо бидэндэ бии. Коммунистическэ парти ба Советскэ правительство жэл бүри манай МТС-үүдые хүдөө ажахын түрүү техникээр хангана. Иволгын МТС энэ жэлдэ үбһэнэй хүдэлмэридэ ба тэжээлэй культурануудай хуряалгада 42 сенокосилка, 25 трактор, тракторна 11 тармуур, нэгэ стогометатель, 7 нагшуурга табиха байна. Гадна, МТС-эй харьяата колхозуудта силос даралгада 6 силосорезкэ хүдэлмэрилхэ юм.

Мүнөө силоснэ нүхэнүүд болон траншейнүүдые бэлэдхэжэ байнабди.

Тэжээлэй бата бэхи база байгуулха талаар бидэнэрэй урда табигдаһан зорилгын тон шухала болоод байһые мэдэрэн, бидэнэр, Иволгын машинно-тракторна станциин хүдэлмэрилэгшэд тэжээл бэлэдхэлгые амжалтатайгаар үнгэргэхын түлөө республиканска социалистическэ мүрысөөндэ оролсожо, иимэ социалистическэ уялгануудые абанабди:

ҮБҺЭ САБШАЛГААР

Энэ жэлдэ манай МТС-эй хүсөөр сабшалан һайжаруулгын ехэ хүдэлмэри хэгдэһэн байна. 160 гектар намагтай газар хатаагдаһан, 6019 гектар сабшалан модо шулуунһаа сэбэрлэгдэһэн, сабшалангай газар уһалхын тулада 48 километр утатай канава татагдаһан байна. Энэ канаваһаа 6500 гектар сабшалан уһалагдаха юм. Гадна, МТС 22 гектар талмайн бута болдог тэгшэлһэн байна.

Жэгдэрэн үбһэ хуряаха саг болобо. Сабшалан дээрэ нэгэшье центнер бүдүүн тэжээл үлөөнгүй, ниитын малажалда ехэ үбһэ хуряаха гээшэ манай республикын машинно-тракторна станцинуудай бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй дайшалхы зорилго мүн.

Энэ жэлдэ тэжээл бэлэдхэлгээр манай МТС-эй хэхэ хүдэлмэриин хэмжээн нилээд ехэ болоо. Үбһэ хуряалгын тракторна агрегадуудаар 6000 мянган гектар сабшалан хуряагдаха юм. Энэнь нёдондонойхиһоо 2 дахин ехэ болоно. Үбһэ хуряалга комплексноор ябуулагдаха, үбһэ сабшалгаһаа эхилээд, тармалга, валнууд болгон хуряалга ба сомолго хүрэтэр бултадаа комплексноор хэгдэхэ байна.

Өөһэдынгөө арга боломжонуудые бултыень хаража үзөөд, бидэнэр үбһэ хуряалгые богонихон болзорто, хүдэлмэриин 20 үдэр соо, июлиин 30 болотор дүүргэхэ гэжэ шиидээбди.

Үбһэ сабшалгын агрегадуудай түрүү машинистнууд бүри дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаа.

№ 3 тракторна бригада (бригадирынь нүхэр Цыбиков, үбһэ хуряалгаар туһалагшань нүхэр Батуев) Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо 950 гектар сабшалангые комплексноор хуряажа июлиин 25-да дүүргэхэ;

№ 5 тракторна бригада (агрегадай начальник нүхэр Овчинников) Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо 800 гектар сабшалангые комплексноор хуряажа июлиин 25-да дүүргэхэ;

№ 4 тракторна бригада (бригадирынь нүхэр Дабаев, агрегадай начальник нүхэр Жапов) Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо 900 гектар сабшалангые комплексноор хуряажа июлиин 25-да дүүргэхэ.

Эдэ уялгануудые дүүргэхын тулада бидэнэр иимэ хүдэлмэринүүдые хэһэн байнабди: сабшалангай бүхы газарнууд агрегадуудта актаар даалгагдажа үгтөө. Үбһэ хуряалгын тракторна агрегадууд (сенокосилканууд, тармуурнууд, нагшууурганууд) колхозуудтаа гараад, сабшаланда гарахаар бэлэн болонхой. Агрегат бүхэндэ даалгабари үгтэнхэй, тэрээн соонь газарайнь хэмжүүр, үбһэ хуряалга эхилхэ ба дүүргэхэ болзор заагданхай, халаанай даалгабари ба горючи гаргашалха нормо зохёогдонхой.

СИЛОСНЭ КУЛЬТУРАНУУДЫЕ БА КОРНЕПЛОДУУДЫЕ ТАРИЛГА, ТЭРЭНЭЙ ХОЙНОҺОО ХАРУУҺАЛГА БА ХУРЯАЛГА

Манай МТС-эй харьяата колхозуудта силоснэ культурануудай тарилгын түсэб 116,2 процент дүүргэгдээ. 212 гектар тариха түсэбтэй аад, 246,5 гектар таригдаа, тэрэ тоодо 60 гектар кукуруза ба 186,5 гектар наран сэсэг таригдаһан байна.

Манай зорилго хадаа тэжээлэй культурануудай үндэр ургаса туйлаха ябадал болоно. Энэ зорилго дүүргэхын тулада июлиин 10 болотор силоснэ культурануудай тарилгын бүхы талмайн буртаг үбһэ түүхэ, июлиин 10 болотор үргэн рядтайгаар таригдаһан силоснэ культурануудай ряд хоорондын элдүүрилгэ хэхэ болонобди.

Бии байһан нүхэнүүдһээ гадна, үшөө 2085 кубометр багтаамжатай силоснэ барилгануудые бэлэдхээбди. Энэ хадаа манай МТС-эй харьяата колхозуудта силос дараха түсэб дүүргэлгэ хангаха юм. Мүн июлиин 10 хүрэтэр силоснэ барилгануудые бэлэдхэжэ дүүргэхэбди.

Силоснэ культурануудые хуряахын тулада «Коммунар» комбайниие тааруулхабди, энэ культурануудай 150 гектар талмайе августын 15 болотор хуряажа дүүргэхэбди. Силоснэ культурануудай бэшэ тарилгые тракторна бригаданууд хуряаха, тиихэдэ тракторна силосорезкэнүүдээр силос дараха байнабди. Таряа хуряалгын жэгдэрэн эхилтэр силос даралгын түсэбые 90 процент дүүргэхэбди.

Гадна, июлиин 15 болотор тэжээлэй культурануудай тарилгын талмайда ряд хоорондын элдүүрилгэ хэхэ ба тэрэниие богонихон болзор соо гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряажа абахабди.

ОЛОН ЖЭЛЭЙ БА НЭГЭ ЖЭЛЭЙ НОГОО ТАРИЛГА

Зелёнко болохо овёсой тарилгын түсэбые июлиин 5 болотор дүүргэхэбди. Тиихын тулада үлдэһэн 500 гектар тарилгаяа ингэжэ хэхэбди:

үрэжэл багатай хахалагдаһан газарнуудта 200 гектар;

залежда 250 гектар;

һөөг бургааһа, модо отолжо хаяһан газарта 50 гектар тарихабди. Эдэ бүхы участогууд зелёнко тарихаар бэлэн болгогдонхой. Гадна, 430 гектар газарта түсэбһөө гадуур зелёнко тарихабди. Зелёнкын хуряалгые октябриин 5 болотор сүм дүүргэхэбди.

Үбһэ хуряалгые ба силос даралгые жэшээтэ һайнаар үнгэргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлээ гэжэ манай МТС-эй механизаторнуудай коллектив Бурят-Монголой МТС болон совхозуудай бүхы хүдэлмэрилэгшэдые, колхознигуудые уряална. Үбһэ тэжээл хэрэглэлгэ ба тэрэниие үйлэдбэрилгэ хоёрой хоорондохи забһарые энэ жэлдэ усадхахын түлөө бүхы хүсэеэ зорюулхабди. Тэжээлэй бата бэхи база байгуулая, тиигэжэ Коммунистическэ партиин XIX съездын шиидхэбэринүүдые дүүргэлгэ хангая, ниитын малай тоо толгойе дам саашань олошоруулая, тэрэнэй ашаг шэмынь дээшэлүүлэе.

Энэ хандалга МТС-эй совет дээрэ зүбшэн хэлсэгдээд баталагдаа.

МТС-эй коллективэй ба соведэй даалгабаряар хандалгада гараа табигшад:

И. Ильков, МТС-эй директор,
И. Борисов, директорые политическэ талаар орлогшо,
А. Херсун, МТС-эй главна агроном.
Д. Очиров, МТС-эй главна инженер,
Ц. Цыбиков, Д. Дабаев, тракторна бригадануудай бригадирнууд,
П. Овчинников, Г. Батуев, П. Каленых, Н. Жапов, үбһэ хуряалгын агрегадуудай начальнигууд,
Л. Загузин, Ц. Дабаев, трактористнууд,
И. Загузин, Ц. Бадмацыренов, ахалагша машинистнууд.

ТҮРЭЛ ОРОН ДОТОРНАЙ

В. Г. Короленкын түрэһөөр 100 жэлэй ойдо

Советскэ олониитэ ородой гайхамшагта уранзохёолшо — демократ, олониитын ажал-ябуулагша В. Г. Короленкын түрэһөөр 100 жэлэй ойе июль һара соо тэмдэглэхэнь. СССР-эй советскэ уранзохёолшодой Союз юбилейе үнгэргэхэ комисси байгуулаа. Тэрэнэй составта Ф. В. Гладков, Е. В. Тарле, К. И. Чуковский, И. А. Новиков ба бусад ороно.

Комисси хадаа В. Г. Короленкын түрэһөөр 100 жэлэй ойе тэмдэглэхэ талаар хэмжээ-ябуулгануудые июлиин 2-то зүбшэн хэлсэбэ.

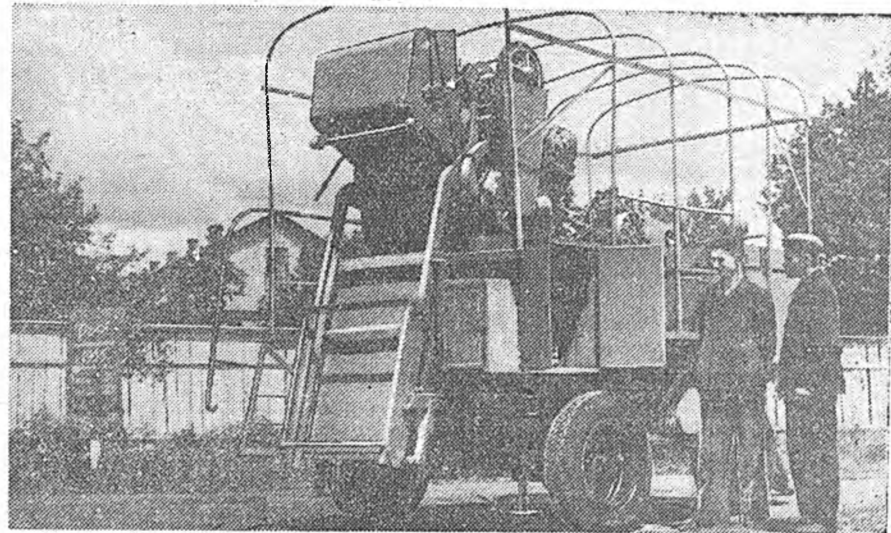
Союзна республикануудай столицануудта ба областной центрнүүдтэ уранзохёолшодой вечернүүдые, уншагшадай конференцинүүдые, выставкэнүүдые эмхидхэхээр шиидхэгдээ.

«Детгиз», «Молодая гвардия», «Московский рабочий» ба хэдэ хэдэн олон областьнуудай хэблэлэй газарнууд В. Г. Короленкын нэгэ томно зохёолнуудые бэлэдхэжэ байна.

Уранһайханай литературын гүрэнэй хэблэлээр бэлэдхэгдэһэн уранзохёолшын арбан томой суглуулагдамал зохёолнуудые захилга юбилейн үдэр эхилхэ байна.

Политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлхэ бүхэсоюзна общество Москвада, Полтавада, Житомирто ба уранзохёолшын ажабайдалтай холбоотой бусад городуудта олон зондо уншагдаха лекцинүүдые хараалаа.

(ТАСС).

Житомирско область. Шудхалгын механическа завод ПРШС—1 гэжэ шэнэ машинануудые (раствороштукатурна станци) бүтээн гаргажа эхилбэ. Барилгын хүдэлмэридэ тус машина 25 штукатурнуудые һэлгэхэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: слесарь В. Л. Куяр (зүүн гарһаа) ба токарь комсомолец Ю. Г. Кравец ПРШС—1 машинын дэргэдэ байна. **ТАСС-эй фотохронико.**

Ород арадай Омско хоорой гастрольнууд

Столицада түрүүшынхеэ ерэһэн ород арадай Омско хоорой гастрольнууд Москвада амжалтатайгаар боложо байна. Москвагай олон мянгаад хүнүүд М. Горькиин нэрэмжэтэ культурын ба амаралтын центральна паркын олониитын бага поли дээрэ июниин 28-да сугларжа, хоорой наада хараба.

Энэ коллектив хадаа городскэй ба хүдөөгэй уранһайханай самодеятельностьда хабаадагшадһаа 3 жэлэй саана байгуулагдаһан юм. Мүнөө тус хоорто танцын бүлэгтэй хамтадаа 80 хүн тоологдоно. Тарска районой колхозница байһан, Сибириин арадай мэдээжэ дууша Аграфена Олейничева хоорто хабаадалсана. Тэрэнэй зохёоһон «Трактористка», «Добо дээгүүр, эрьеэр», «Барабинска талаар» ба бусад дуунуудые хоор дуулана. Эдэ дуунууд творческо коллективэй репертуарта батаар оронхой.

Залуу коллектив Караганда, Кузбасс, Тюмень, Барнаул, Новосибирск городуудта амжалтатайгаар наадаба. Уралаар гастрольдо ябаһанайнгаа һүүлээр, хоор Москва ерээ.

(ТАСС).

Залуушуулай хүгжэмэй эрдэм

ХАБАРОВСК. (ТАСС). Хабаровска театрын эдир харагшадай сценэ дээрэ хизаарай хүгжэмтэ училищиин һурагшадай хоор наада харуулаа. Һуралсалдаа отличник, училищиие дүүргэжэ гараһан Мирнин энэ хоорые дирижирвэлээ.

Училищиин һуралсалай жэлэй дүүргэлтэдэ зорюулагдаһан түгэсхэлэй концерт городой олониитын анхаралые ехээр хандуулба. Залуу дирижёрнууд, скрипачууд, пианистнууд, дуушад ородой, советскэ ба гадаадын композиторнуудай зохёолнуудые ехэ бэлигтэйгээр наадажа харуулба.

Хабаровска хүгжэмэй училищида Камчаткын, Сахалинай, Доодо Амурын, Приморьеын, Советскэ Гаваниин, Благовещенскын эдир хүбүүд ба басагад һурадаг юм. Училищиин байгуулагдаһан сагһаа хойшо олон арбаад хүгжэмшэд бэлэдхэгдээ. Тэдэнэй олонхинь олон нютагуудта ажаллажа байна. Николай Лаушник, Людмила Шумилова, Никола Панарьин, Тамара Пащенко гэгшэд Камчаткын, Петропавловскын, Комсомольско-на-Амурай, Ока дээрэхи үхибүүдэй хүгжэмэй һургуулинуудта багшална. Петр Липков, Сергэй Салынов, Павел Самсонов ба бусад Чукоткын, Камчаткын, Нижне-Амурска областиин клубууд болон Культурын байшангуудта уранһайханай самодеятельностьнүүдые хүтэлбэрилнэ.

Училищиин хүмүүжүүлһэн олон хүнүүд консерваторинуудта хүгжэмэйгөө эрдэмээ үргэлжэлүүлжэ байна.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Залуу коммунистнуудые һайнаар хүмүүжүүлхэ

Манай Коммунистическэ парти хадаа өөрынгөө гэшүүдые хүмүүжүүлхэ тухай саг үргэлжэ анхарал табижа байдаг. Коммунистнуудай хатуужал ба үүсхэл эдэбхиһээ партийна организацинуудай дайшалхы шадабари нилээд дулдыдадаг байна. Тиимэһээ партийна организацинууд хадаа коммунистнуудай, илангаяа залуу коммунистнуудай болон партиин гэшүүнэй кандидадуудай идейно-политическэ бэлэдхэлые дээшэлүүлхэ тухай, тэдэниие партийна организациин ажабайдалда саг үргэлжэ хабаадуулха, үүсхэл эдэбхиниень дээшэлүүлхэ тухай оролдохо уялгатай.

Партиин Железнодорожно райком залуу коммунистнуудые болон партиин гэшүүнэй кандидадуудые хүмүүжүүлхэ хүдэлмэреэ партиин XIX съездһээ хойшо зарим тэды һайжаруулаа. Партиин гэшүүнэй кандидадууд болон залуу коммунистнууд бултадаа шахуу политическэ һуралсалда хабаадуулагдаһан байна. Тэдэнэй олонхинь партийна даалгабаринуудые дүүргэдэг, парторганизацинуудай хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг. Тэрэнэй эсэстэ энэ жэлэй 4 һарын турша соо 60 кандидадууд партиин гэшүүд болон абтаа.

Үнгэрэгшэ жэлэй мартаһаа хойшо партийна организацинуудай секретарьнуудтай 5 семинар партиин райком үнгэргөө. Тэдээн дээрэ залуу коммунистнуудые ба кандидадуудые хүмүүжүүлхэ хүдэлмэриин формо болон методүүд тухай хэлсэгдэдэг байгаа. Гадна, залуу коммунистнууд болон кандидадуудтай ямар хүдэлмэри хэжэ байһан тухай парторганизациин секретарьнуудай тоосоон райкомой бюрогой заседани дээрэ хэлсэгдэдэг болоһон байна. Партиин райкомэй хүдэлмэрилэгшэд партийна эхин организацинуудта ошоходоо залуу коммунистнуудтай хөөрэлдэдэг, парторганизацинуудай секретарьнуудта туһаламжа үзүүлдэг болоһон байха юм.

Партийна олохон эхин организацинууд залуу коммунистнуудта, илангаяа партиин гэшүүнэй кандидадуудта эрилтэ ехээр хэдэг, тэдэнтэй хүмүүжүүлгын хүдэлмэри һайнаар ябуулдаг боложо байна. Ленинэй ордento паровозо-вагонно заводой вагон хабсаралгын цехын парторганизациин (секретарь нүхэр Божков) хүдэлмэриие жэшээ болгон абажа үзэе. Эндэ бүхы коммунистнуудынь, илангаяа залуу коммунистнууд парторганизациин хүдэлмэридэ хабаадуулагдадаг, партиин гэшүүн ба кандидадуудай үүсхэл эдэбхи хүгжөөгдэдэг.

Залуу коммунистнуудай политическэ эрдэмые дээшэлүүлхэ гээшэ тэдэниие хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ ехэ удхашанартай. Тиимэһээ, тус партийна организациин коммунистнууд бултадаа марксистско-ленинскэ һуралсалда хабаадуулагданхай. Коммунистнуудай, илангаяа залуу коммунистнууд ба кандидадуудай һуралсалые партийна бюро саг үргэлжэ хинажа байдаг. Коммунист бүхэнэй политическэ эрдэмээ ямараар дээшэлүүлжэ, партийна даалгабаринуудые хэр зэргээр дүүргэжэ байһан тухай тоосоонууд партийна суглаанууд дээрэ шагнагдадаг. Эндэхи олохон залуу коммунистнууд идейно-политическэ эрдэмээ оролдосотойгоор дээшэлүүлнэ. Залуу коммунист нүхэр Шапхоев партиин XIX съездын материалнуудые һайнаар ойлгоод, удаань «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр Сталинай зохёолые шудална. Партиин гэшүүнэй кандидат нүхэр Герасимов районно партийна һургуулиие амжалтатайгаар дүүргээ. Партиин гэшүүнэй кандидат нүхэр Митряев үдэшын дунда һургуулида һуража, мүнөө болбосоролой аттестат абаха экзамен һайнаар баряа.

Партийна даалгабаринууд залуу коммунистнуудые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ ехэ удхашанартай. Коммунист бүхэндэ таарамжатай даалгабари үгөөд, тэрэнээ ямараар дүүргэжэ байһыень саг үргэлжэ шалгажа байхада партиин гэшүүд ба кандидадууд партийна ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаададаг, өөртөө даалгагдаһан хэрэгэй түлөө тэдэнэй харюусалгань дээшэлдэг, шанга журамтай болодог байна. Залуу коммунист нүхэр Герасимов техническэ дунда эрдэмтэй юм. Тэрэ хадаа агитатораар хүдэлмэрилнэ. Нүхэр Герасимов коллективэйнгээ дунда элдэб темээр элидхэл хэдэг, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг. Бурят-Монголой 30 жэлэй ойн баярай урда тээ тэрэ хадаа Бурят-Монголой хүгжэлтэ тухай хэдэн элидхэл ба хөөрэлдөөнүүдые хэһэн байна. Гадна, нүхэр Герасимов партийна организациин бусадшье даалгабаринуудые һайнаар дүүргэдэг. Цехын нэгэ участогай хүдэлмэриие шалгаха даалгабари тэрээндэ нэгэтэ үгтэһэн байгаа. Юуб гэхэдэ, цехын хүдэлмэри түсэблэхэ тухай асуудал партийна суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэхэ шухала болоһон юм. Герасимов энэ даалгабариие һайнаар дүүргээ. Суглаан дээрэ үгэ хэлэхэдээ, цехын хүдэлмэри түсэблэлгын хэдэн олон дутуунуудые тэрэ элирүүлһэн байна. Партиин гэшүүнэй кандидадууд нүхэд Шапхоев, Ковалев болон бусад партийна даалгабаринуудые мүн лэ һайнаар дүүргэдэг. Тэдэнэр өөһэдөө ажал хүдэлмэри дээрэ үльгэр жэшээ харуулан, нормоёо үдэр бүри 200 процент дүүргэдэг юм.

Партийна суглаануудай хүмүүжүүлхы үүргэ тон ехэ. Эндэ партийна суглаануудые хаһа саг сооень, шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгэ ехэтэйгээр үнгэргэхэ хэрэгтэ зохихо анхарал табигдадаг. Тиимэһээ суглаануудынь хаһа саг соогоо үнгэргэгдэжэ, партидоторой хүдэлмэриин болон цехын ажабайдалай шухала асуудалнууд тэдээн дээрэ зүбшэн хэлсэгдэдэг. Асуудалнуудые бэлэдхэлгэдэ жиирэй коммунистнууд, тэрэ тоодо залуу коммунистнууд олоор хабаадуулагдадаг. 33 коммунистнуудһаань суглаан дээрэ 10-12-һоо үсөөн бэшэнь эдэбхитэйгээр үгэ хэлэдэг байна. Партийна эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэриин һайнаар табигдаһан дээрэһээ энэ партийна организацида кандидатска стажнь үнгэрһэн нэгэшье кандидат байхагүй.

Гэхэ зуура, районой хэдэн олон партийна организацинуудта коммунистнууд, илангаяа партиин гэшүүнэй кандидадууд политическэ бэлэдхэлээ һулаар дээшэлүүлдэг, партийна ажабайдалда үргэнөөр хабаадуулагдадаггүй байха юм. Энэ талаар Улан-Удэ станциин паровозно депогой партийна организацида хүдэлмэринь муугаар табигданхай. Коммунистнуудайнь олонхинь парторганизациһаа холодошонхой. Политһуралсалда ябахагүйһөө гадна, политическэ литература оройдоошье уншадаггүй байха юм. Жэшээлхэдэ, коммунист Савин политһуралсалда хабаадаагүйһөө гадна, партийна суглаанда ерэдэггүй, нёдондо жэлһээ хойшо гэшүүнэйнгээ түлөөһэ оруулдаггүй байха юм. Энэ парторганизациин 16 кандидадуудай 13-найнь стаж үнгэрэнхэй. Партиин гэшүүнэй 8 кандидат партийна ямаршье даалгабари дүүргэдэггүй. КПСС-эй гэшүүнэй кандидадууд нүхэд Мохров, Третьяков, Битяк гэгшэд политическэ бэлэдхэлээ дээшэлүүлхэгүйһөө гадна, үнгэрэгшэ жэлэй ноябрьһаа хойшо партийна суглаанда ябанагүй.

Ленинэй ордento паровозо-вагонно заводой котельнэ цехын парторганизаци партиин гэшүүд ба кандидадуудай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри тон һулаар ябуулна. Залуу коммунистнуудай зэмэ тухай асуудал зүбшэн хэлсэхэдээ, партийна организаци, нэн түрүүндэ партийна бюро ушар байдалые гүнзэгыгөөр шэнжэлжэ мэдэнгүй, партиин гэшүүн гү, али кандидадай хэрэгые шиидхэдэг заншалтай. Жэшээлхэдэ, партиин гэшүүнэй кандидат нүхэр Жидяевые парторганизациһаа таһараа гэжэ зэмэлээд, партийна бюро, һүүлээрнь партийна суглаан партиһаа гаргаһан байгаа. Иимэ шиидхэбэри гаргахынгаа урда тээ нүхэр Жидяев хэн гээшэб, ажал хүдэлмэридөө ямараар хандадаг бэ гэжэ партийна организаци һонирхоогүй байшоо. Слесарь нүхэр Жидяев ажалайнгаа нормо үдэр бүри 150 үлүүтэй процент дүүргэдэг, ураншайханай самодеятельностьдо эдэбхитэйгээр хабаададаг, комсомолоор хүмүүжүүлэгдэһэн заводой түрүү хүнүүдэй нэгэн юм. Зүгөөр, парторганизациин секретарь нүхэр Грицаенко, тэрэнэй политическэ талаараа ургаха, парторганизациин ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаадаха хэрэгтэнь туһалаагүй, тэрээниие хүмүүжүүлээгүй байшоо. Заводой партийна комитет хадаа суглаанай шиидхэбэриие болюулжа, нүхэр Жидяевай кандидатска стажые КПСС-эй Уставай ёһоор нэгэ жэлээр һунааһан байна.

Залуу коммунистнуудые һайнаар хүмүүжүүлхын тула нэн түрүүндэ партийно-эмхидхэлэй ба партийно-политическэ хүдэлмэриие эрид һайжаруулха, партийна эхин организацинуудай үүсхэл эдэбхиие дээшэлүүлхэ шухала. Энэ хадаа партийна эхин организацинуудай, КПСС-эй райкомой шухала зорилго болоно.

М. Кандабаев,
КПСС-эй Улан-Удын горкомой инструктор.

Ленинэй ордento паровозо-вагонно заводой нэгэдэхи паровозо-механическа цехын харуулдагша эрхим стахановец Михаил Васильевич Чуев халаан соогоо 2—3 нормо дүүргэдэг юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр М. В. Чуев. З. Веснинагай фото.

ТОРИИН АЙМАГТА

СЕЗОННО ТҮСЭБӨӨ ДҮҮРГЭБЭ

Ториин МТС-эй № 7 тракторна бригада «Коммунизм» колхозой поли дээрэ ажаллана. Энэ бригадын түрүү тракторист нүхэр Петр Дементьев «С-60» маркын трактораар сезон соогоо түсэбэй ёһоор 481 гектар зөөлэн хахалалга хэхэ байһан аад, июниин 25-най байдалаар 551 гектар хахалжа, сезонно түсэбөө холо үлүүлэн дүүргэбэ. Тиихэдэ трактораа техническэ талаарнь һайнаар харууһалһанай ашаар 221 килограмм горючи ба түрхихэ материал алмаһан байна.

ҺУРАЛСАЛАЙ ЖЭЛДЭ БЭЛЭН

Дээдэ-Ториин сомоной Улзарай эхин һургуули (даагшань нүхэр Доржо Цыдыпов) һуралсалайнгаа жэлдэ муу бэшээр бэлэдхэнэ. Энэ һургуули 60 кубометр түлеэ бэлэдхэхын орондо 64 кубометр бэлэдхэжэ, һургуулиингаа газаа шэрэжэ буулгаа. Тиихэдэ, 2 пеэшэн, 10 гаран парта, 2 доска гэхэ мэтэ зүйлнүүдтэ заһабари хэгдэжэ дүүргэгдээ, мүн һургуулида һураха хүүгэдэй тоо абтаа.

Энэ һургуули һуралсалайнгаа жэлдэ бэлэн болонхой.

ГҮРЭНДЭ НООҺО ТУШААХА ТҮСЭБӨӨ ДҮҮРГЭБЭ

Аймагай колхозууд гүрэндэ нооһо тушааха түсэбөө дүүргэжэ байна. Свердловэй нэрэмжэтэ колхоз гүрэндэ нооһо тушааха түсэбөө аймаг соогоо түрүүлэн 115 процент дүүргэбэ. Мүн «Путь Ленина», «Заветы Ильича» болон бусад колхозууд гүрэндэ нооһо тушааха түсэбөө үлүүлэн дүүргээ. Тиихэдэ «Улаан Бургалтай», «Коммунизм», «Улаан Тори», «Заветы Ильича», Молотовой нэрэмжэтэ колхозууд гүрэндэ нооһо тушааха түсэбөө үлүүлэн дүүргэһэнэй түлөө автомашинануудые абаха арга боломжотой болоо.

ИНКУБАТОРНА СТАНЦИДА

Доодо-Тори тосхондо инкубаторна станци энэ жэлдэ түрүүшынхеэ ашаглалгада ороһон байгаа. Энэ станци Зэдын, Ториин ба Закаменай аймагуудта тахяагай дальбарааннуудые үгэжэ, колхозуудай тахяа үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэб дүүргэхэ хэрэгтэ туһалха үүргэтэй юм.

Энэ станциһаа Ториин аймагай «Улаан Бургалтай» колхоз 1500 дальбараа, Калининай нэрэмжэтэ—1200, Ленинэй нэрэмжэтэ — 1000 дальбараа абаад, муу бэшээр харууһалжа байна.

Энэ станци тахяагай 41000 үндэгэ даруулаа. Мүнөө хамта хори гара мянган дальбараа колхозуудта үгөөд байна. Мүнөө колхозууд дальбараануудые абажал байна.

МАЛ ҮСХЭБЭРИЛХЭ ТҮСЭБӨӨ ҮЛҮҮЛЭН ДҮҮРГЭБЭ

Андреевэй нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Каратаев) ниитын мал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбые аймаг соогоо түрүүлжэ, адуугаар — 107 процент, эбэртэ малаар — 102,2 процент, хонёор — 104 процент, ямаагаар — 179 процент, гахайгаар — 130 процент дүүргэбэ. Тиихэдэ, «Путь Ленина», «Коммунизм», Молотовой нэрэмжэтэ колхозууд мал үсхэбэрилхэ түсэбөө үлүүлэн дүүргээ.

ТАРЯАНАЙНГАА БУРТАГ ҮБҺЭ ТҮҮБЭ

Свердловэй нэрэмжэтэ колхоз таряанайнгаа талмайн 60 гаран процентые буртаг үбһэнһөө сэбэрлэбэ. Таряанай буртаг үбһэ түүлгэдэ хамта хорёод хүүгэд ба хүгшэд ажаллана.

Д. Найданов.

Барилгын материалнуудые ехээр үйлэдбэрилхэ, шанарыень һайжаруулха

Барилгын материалнуудай промышленностиин нютагай предприятинууд муугаар хүдэлмэрилнэ. Эдэ предприятинууд Улан-Удэ городой барилганuudые хэрэгтэй материалнуудаар гүйсэд хангажа шаданагүй, барилгын шэнэ материалнуудые үйлэдбэрилнэгүй. Зөөлэрүүлһэн известко, нюурлан гоёолгын хирпиисэ ба бусад материалнуудые үйлэдбэрилхэ арга боломжонуудаа хэрэглэнэгүй, гаргаһан материалнуудынь шанар муутай байна.

Верхне-Березовкын хирпиисын завод муугаар хүдэлмэрилһэн зандаа. Энэ завод «Бурмонголстрой» трестдэ энэ жэлэй түрүүшын хахад соо 4400 мянган хирпиисэ үгэхэ байһан аад, оройдоо 1800 мянган хирпиисэ үгөө. Хирпиисын дутуу үгтэһэн дээрэһээ Улан-Удэ городто баригдажа байгаа партийна библиотекын байшангай барилга һаатажа байна. Энэ шалтагаанһаа боложо бусадшье барилгануудта барилгын хүдэлмэри унжагайруулагдана. Тус заводой үйлэдбэрилһэн хирпиисэ шанар муутай дээрэһээ транспортда тээхэ, буулгахада 30 процентнь бутаржа хэрэггүй болошодог.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Советэй дэргэдэхи барилгын материалнуудай управлени барилганuudта фундамент хэхэ шулуу абаха карьер мүнөө болотор эмхидхээдүй. Тиимэһээ бурят һургуулиин барилга нэгэ һараар, хэлхэсэ холбоошодой байшан барилга хахад һараар хожомдожо эхилһэн байна.

Барилгада хэрэгтэй шулуу малталга механизацилагданагүй, мүнөө болотор гараар хэгдэнэ. Фундаментын шулуун холо газарһаа зөөгдэнэ.

Нютагай промышленностиин предприятинууд шулуу, элһэ, хайр гэхэ мэтын барилгын материалнуудые дуратай газарһаа абажа, эрье эбдэнэ, сабшалангай газар гутаана.

Шулуутын завод муу шанартай известко үйлэдбэрилнэ. Ивесткын орондо заримдаа сагаан шулуу барилганuudта эльгээдэг юм. Эльгээһэн известкынь 40 процентнь хэрэггүй шулуун байдаг.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Советэй дэргэдэхи барилгын материалнуудай промышленностиин управлени эдэ предприятинуудта бии байгаа дутагдалнуудые дары усадхаха талаар зохихо хэмжээ абаха зэргэтэй.

Ф. Башухаев.

Колхозой электростанци

Шанага гол дээрэ баригдаһан тепловой электростанциие Бодонгуудай сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз (Бичура) ашаглалгада оруулба. Эндэ 75 моринной хүсэтэй локомобиль тодхогдонхой. Энэ станци колхозой № 1, № 2 бригаданuudые электричествээр хангана.

Мүнөө тэрэнэй хүсөөр пилорама хүдэлгэгдэнэ. Энэ жэлдэ хоёр ток, «ВИСХОМ» гэжэ таряа хатааха сушилка электрын хүсөөр механизацилагдаха байна.

Н. Цыбенов.

Коммунистнуудай шүүмжэлхы ажаглалтануудые бэелүүлхын түлөө тэмсэнэбди

Манай партийна эхин организациин тоосоото-һунгуулиин суглаан байгша оной март һарада болоһон юм. Тус суглаан дээрэ коммунистнууд ниитын малажалые саашадань хүгжөөхэ, тэрээндэ тэжээлэй бата бэхи база байгуулха хэрэгтэ партийна организациин бюрогой багаар анхаралаа хандуулһые хурсаар шүүмжэлһэн байна.

Коммунистнуудай тэдэ шүүмжэлхы ажаглалтануудые ба дурадхалнуудые хараадаа абажа, манай партийна эхин организациин бюро колхозой правленитэй хамта тэжээл бэлэдхэлэй саг үргэлжын бригада 32 хүнһөө эмхидхэһэн байгаа. Тус бригадын составта 8 коммунистнууд оролсонхой. Тэрэ бригадын бригадираар КПСС-эй гэшүүн нүхэр Маковеевые баталһан байнабди. Энэ бригада үнгэрэгшэ хабар горьтойхон хүдэлмэри хээ. 56 гектар газарые һеөг бургааһанһаань сэбэрлэһэн, 66 гектар сабшалангай газарые үтэгжүүлһэн, 700 гектар газарые уһалһан байна.

Колхозойнгоо малые үбэлэй сагта дулаан байраар хангахын тула малай байрануудые бариха барилгын бригада 22 хүнһөө эмхидхэһэн байнабди. Тус бригада мүнөө 100 толгой гахайн байха байра барижа дүүргээ. Тиигээд шубуунай байрын модо бэлэдхэжэ, тэрэнээ барижа эхилбэ.

Гадна, парторганизациин бюро партийно-эмхидхэлэй ба агитационно хүдэлмэри муугаар ябуулна гэжэ коммунистнууд тон зүб шүүмжэлһэн байгаа.

Партийна бюро шүүмжэлхы эдэ ажаглалтануудые хараадаа абажа, энэ асуудалые партийна бюрогой заседани дээрэ зүбшэн хэлсээд, дутуунуудаа усадхаха хэмжээнүүдые хараалһан юм. Агитколлективэй составые шэнээр бүридхэжэ, бэрхэ агитаторнуудые тэрээндэ нэмэжэ оруулһан байха юм. Агитаторнуудай семинар һара бүри үнгэргэжэ, тэдэндэ агитационно-ойлгуулгамжын хүдэлмэри ябуулха заабари үгтэдэг болонхой. Агитаторнууд колхознигуудай дунда хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ, тэдэнэртэ газетэ уншажа үгэнэ. Мүн хаһын газетэ, «дайшалхы хуудаһанууд» саг соогоо гаргагдажа, тэндэ түрүү колхознигуудай хүдэлмэриин дүй дүршэл харуулагдадаг, муугаар ажалладаг колхознигууд шүүмжэлэгдэдэг.

Колхознигуудай дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые һара бүхэндэ гаргажа, үйлэдбэриин зүблөөнүүд ба хамтын суглаанууд дээрэ зүбшэн хэлсэдэг болообди.

Мүн коммунистнуудай политическэ һуралсал эмхидхэхэ, тэрэниие хүтэлбэрилхэ хэрэгтэхи дутуу дунданууд тухай тоосоото-һунгуулиин суглаан дээрэ коммунистнууд хэлэһэн байгаа.

Теэд, эдэ дутуунуудые усадхаха хэмжээнүүдые партийна эхин организациин дары абаһан дээрэһээ мүнөө дүн гаргалгын заняти дээрэ коммунистнууд үзэһэн программна материалаа һайнаар ойлгожо абаһанаа харуулаа.

Партийна суглаануудай шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын тулада партийна бюрогой гэшүүд, мүн би өөрөөшье суглаанай һүүлээр колхозой үйлэдбэриин участогуудаар ябажа, үзэгдэһэн дутагдалнуудые усадхаха хэмжээнүүдые абадаг байнабди. Гадна, коммунистнуудта партийна даалгабари үгтэдэг.

Партийна суглаанай шиидхэбэриин хэр зэргээр дүүргэлтэ болоһые хойто партийна суглаан дээрээ коммунистнуудтаа мэдээсэдэгбди.

Гэхэтэй хамта, манай партийна организациин хүдэлмэридэ үшөөл ехэ дутуунууд бии.

Зарим коммунистнууд партийна болон ажалай журам эбдэдэг байна. Мүн партийна организаци комсомольско организациингаа хүдэлмэридэ бодото туһаламжа үзүүлнэгүй.

Мүнөө эдэ дутуунуудые усадхаха тодорхой хэмжээнүүдые хараалаад, тэдэниие бэелүүлхын түлөө тэмсэжэ байнабди.

Л. Леонов, Мухаршэбэрэй аймагай «Гигант» колхозой партийна эхин организациин секретарь.

Олон янзын продукци бүтээн гаргаха

Аймагайтнай промкомбинат ямараар хүдэлмэрилнэб гэжэ Закаменай аймагай хүтэлбэрилэгшэдһөө асуугаа хада, «үйлэдбэриингөө түсэб һара бүхэндэ дүүргэгшэ, директор Даши Дамбаев ажал хэрэгээ һайн лэ мэдэхэ, хүтэлбэрилхы дүршэл ехэтэй хүн юумэ даа» гээд тэдэнэр харюусаха байха.

Нээрээшье энэ комбинат валовой продукци бүтээн гаргаха түсэбөө һара бүхэндэ дүүргэдэг. Гүрэнэй түсэбые гансахан валовой продукци бүтээн гаргалгаар бэшэ, мүн ассортиментын талаар заатагүй дүүргэхэ шухала байна бшуу.

Гэхэ зуура, үнгэрэгшэ жэлдэ тус комбинат 21 янзын продукци бүтээн гаргаха байһан аад, оройдоо 9 янзын продукци гаргаһан байгаа. Энэ жэлдэ мүн лэ иимээр ажаллана. Харин промкомбинадай хүтэлбэрилэгшэд валовой продукци бүтээн гаргаха түсэбөө дүүргэдэг байһандаа һанаагаа амараад, олон янзын продукци бүтээн гаргаха хэрэгтэ анхарал хандуулнагүй.

Промкомбинадай партийна эхин организаци (секретарынь нүхэр Баиров) валовой продукци бүтээн гаргаха түсэбөө комбинадайнгаа дүүргэдэг байһанда сэдьхэлээ ханаад, харин продукциин ассортиментые үргэдхэхэ хэмжээ абанагүй.

Партийна эхин организаци партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэри һулаар ябуулна. Энэ жэлэй гурбан һара соо тус парторганизаци түсэбгүйгөөр хүдэлмэрилһэн байха юм. Мүн июнь һарын түсэб табигдаагүй. Жэлэй эхинһээ хойшо партийна суглаан оройдоо хоёр дахин болоо. Тэдэнэй нэгэниинь тоосоото-һунгуулиин суглаан байгаа. Партийна суглаан дээрэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгэ ёһотойгоор дэлгэрүүлэгдэдэггүй, жиирэй коммунистнууд суглаан дээрэ үгэ хэлэдэггүй, юрэл комбинадай директор нүхэр Дамбаев, парторганизациин секретарь нүхэр Баиров гэгшэд үгэ хэлээд лэ дүүргэдэг юм.

Харин апрелиин 18-да болоһон тоосоото-һунгуулиин суглаан дээрэ коммунистнууд нүхэд Д. Аюшеев, Х. Доржиева гэгшэд партийна эхин организаци хүдэлмэришэдэй дунда, илангаяа модо бэлэдхэлдэ хүдэлмэрилжэ байһан хүнүүдэй дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулнагүй, «дайшалхы хуудаһанууд» гаргагданагүй, хөөрэлдөөн, лекци, элидхэлнүүд үнгэргэгдэдэггүй гэжэ хэлэһэн байгаа.

Теэд партийна эхин организаци, тэрэнэй секретарь нүхэр Баиров эдэ коммунистнуудай шүүмжэлхы ажаглалтанууд ба дурадхалнуудые хараадаа абанагүй, хүдэлмэридэхи алдуу дутуунуудые усадхаха хэмжээ абанагүй.

Тус партийна эхин организациин агитколлектив 4 агитатортай юм. Теэд тэдэнь коллективэйнгээ дунда агитационно-ниитын хүдэлмэри хангалтагүйгөөр ябуулна. Агитаторнуудай семинар үнгэргэжэ, тэдэндэ саг үргэлжэ туһаламжа үзүүлхын орондо, агитколлективэй хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Баиров энэ жэлдэ оройдоо нэгэ дахин семинар үнгэргэһэн байгаа. Мүн жэлэй эхинһээ хойшо оройдоо 2 удаа хаһын газетэ гаргагдаа.

Түрүүшүүлэй дүй дүршэл дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ парторганизаци анхаралаа хандуулнагүй. Социалистическэ мүрысөөн ёһо тэдыгээр эмхидхэгдэһэн болобошье, тэрэнэй дүнгүүд гаргагдадаггүй.

Комбинадай үйлэдбэрилэн гаргадаг продукциин үные хямдаруулхын ба шанарыень һайжаруулхын түлөө партийна организаци тэмсэнэгүй. Тиимэһээ гаргаһан продукцинь үнэ ехэтэй аад, шанар муутай.

Валовой продукци бүтээн гаргаха түсэбөө дүүргэдэг хадаа промкомбинадпай һайнаар хүдэлмэрилжэ байна гэжэ КПСС-эй Закаменай айком тоолоод, харин олон янзын продукци бүтээн гаргаха, үнынь хямдаруулха, шанарыень һайжаруулха хэрэгтэнь анхарал хандуулнагүй. Мүн комбинадай партийна эхин организациин хүдэлмэридэ туһалжа, тэрэниие хинан шалгадаггүй байха юм.

Д. Доржиев.

Тэжээл бэлэдхэлые үргэнөөр ябуулая

Бүхы машинануудые үбһэ сабшалгада табиха, гар хажууршадые олоор гаргаха ёһотой

☆ ☆ ☆

Түрүү колхозуудһаа жэшээ абаха

Хорин аймагай түрүү колхозууд, тэдэнэй правленинүүд ба партийна эхин организацинууд малажалдаа тэжээлэй бата бэхи база байгуулха хүдэлмэрие нёдондоноойхидо орходоо һураггүй һайнаар ябуулжа байна. Ленинэй нэрэмжэтэ, Үдын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ, «Победа» ба бусад зарим колхозуудта сабшалан һайжаруулгын хүдэлмэри нилээд ехэ талмай дээрэ үнгэргэгдөө. Үбһэ сабшаха ба хуряаха машинанууд, гар зүүрэй зэр зэмсэгүүд гүйсэд заһабарилагданхай. Хасууртайн сомоной «Победа» колхоздо 54 хүнһөө бүридэһэн тэжээл бэлэдхэлэй бригада хүдэлмэрилнэ. Даалгагдаһан участок дээрээ энэ бригадынхид үтэгжүүлгын, сабшалан һайжаруулгын ба бусад хүдэлмэринүүдые һайнаар үнгэргөө. Мүнөө тус бригадын гэшүүд ниитынгээ малда нэмэлтэ тэжээл болохо 225 центнер набшаһата тэжээл богонихон болзор соо бэлэдхэбэ. Мүн Ашангын сомоной Ленинэй, Курбын сомоной Калининай, Үдын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозууд набшаһата тэжээл бэлэдхэлгые муу бэшээр ябуулжа байна. Ленинэй, Сталинай нэрэмжэтэ колхозууд (түрүүлэгшэнэрынь нүхэд Базаржапов, Будажапов) ниитынгээ малда бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэхын түлөө оролдон, сабшалангай газар үтэгжүүлхэ хүдэлмэриин түсэбые аймаг соогоо эгээн түрүүн дүүргэһэн байна. Мүнөө эдэ колхозууд үбһэ хуряалгада бэлэдхэжэ гүйсэд дүүргээд, набшаһата тэжээл бэлэдхэлгэ, силос даралгые эмхитэйгээр ябуулжа байна.

Гэхэ зуура, мүнөө набшаһата тэжээл бэлэдхэхэ ба эртын силос дараха саг болоһоор үнинэй. Үбһэ хуряалгын эхилтэр эндэхи колхозууд нилээд ехэ хэмжээнэй набшаһата тэжээл бэлэдхэхэ арга боломжотой. Теэд энэ шухала зорилгые бэелүүлхын тула тус аймагай колхозууд бии байгаа хүсэеэ гүйсэдөөр эмхидхэжэ үшөөл шадаагүй, үнэтэ сагаа дэмы гээжэ байна. Июниин 25-най байдалаар түсэбэй ёһоор аймаг дотор 6500 центнер набшаһата тэжээл бэлэдхэгдэхэ ёһотой аад, оройдоо 825 центнер бэлэдхэгдээ. Мүн үбһэ хуряалгада бэлэдхэлгэ нобшо удаанаар ябуулагдана. Маленковой, Кировэй нэрэмжэтэ, «Улаан-Одон», «Гигант» колхозууд набшаһата тэжээл бэлэдхэлгые һая эхилээд, арай гэжэ 8—15 центнер бэлэдхэбэ. Дурсагдагша колхозуудай түрүүлэгшэнэр нүхэд Борисов, Очиров, Гончиков, Рассадин гэгшэд үнгэрэгшэ жэлдэ үбһэ тэжээлэй дутамагһаа боложо, олон малаа турааһан ба гарзалуулһанаа огто мартажархёод, «саг эртэ» гэжэ һууһаар. Тэрэшэлэн «Путь Сталина», «Красный партизан», Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозуудта набшаһата тэжээл бэлэдхэлгэ хангалтагүйгөөр ябуулагдана.

Үбһэ хуряалгын газаа орошоод байхада, набшаһата тэжээл бэлэдхэлэй ба эртын силос даралгын иимэ хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байхые мэдэбэшье аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын ба бэлэдхэлэй управлени, тэрэнэй мэргэжэлтэд зэхихо тобшолол хэжэ, колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ шанга эрилтэ табинагүй.

Эдэ бүхы дутагдалнуудаа дары усадхажа, ниитынгээ адуу малда бардам хүрэхэ тэжээл бэлэдхэлгэдэ бүхы хүсэсэ элсүүлхэ саг ерээ.

П. Содбоев.

Дутагдалнуудаа дарЫ усадхаха

Үбһэ хуряалгын, набшаһата тэжээл бэлэдхэлгын, силос даралгын харюусалгагай үе ерэбэ. Эдэ хүдэлмэринүүдые амжалтатайгаар үнгэргэхын тулада тон һайнаар бэлэдхэхэ хэрэгтэй. Мухаршэбэрэй аймагай Ново-Заганска сельсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ, «Победа», «Улаан-Шулуутай» болон бусад колхозууд тэжээл бэлэдхэлгын хүдэлмэридэ муу бэшээр бэлэдхэһэн байна. Жэшээнь, «Улаан-Шулуутай» колхоз үбһэ хуряалгын бүхы машинануудые саг соонь заһабарилжа дүүргээ, аса, тармуур, хажуур гэхэ мэтын жэжэ зэр зэмсэгүүдые сүм бэлэдхээ. Энэ артельдэ тэжээл бэлэдхэлгын хүдэлмэринүүдые үнгэргэхэ түсэб табигдаһан байха юм. Энэ түсэбөө колхознигуудай хамтын суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэһэн байна. Мүнөө энэ колхоздо набшаһата тэжээл бэлэдхэлгэ һайнаар эмхидхэгдэнхэй. Мянга шахуу центнер набшаһата тэжээл бэлэдхэгдээд, ой сооһоо зөөжэ, һарабша дорэ, сарай соо, малай байранууд соо хэжэ хатаагдана.

Хэды хоногой энэ колхоз үбһэ сабшалга эхилээ. 15 морин сенокосилканууд, тракторна 3 агрегадууд, самоходно сенокосилка сабшалан дээрэ гаранхай. Мүн 70 шахуу гар хажууршад үбһэ сабшажа байна.

Мүн Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд үбһэ хуряалгые һайн бэлэдхэлтэйгээр угтаба. Үбһэ хуряалгада ябаха бүхы машинанууд бэлэн болонхой. Мүнөө энэ колхозойхид силосно барилганuудые заһажа, набшаһата тэжээл бэлэдхэжэ байна. Һаяын үдэрнүүдтэ үбһэ сабшажа эхилхэнь.

Гэбэшье, аймагай зарим колхозууд тэжээл бэлэдхэлгын хүдэлмэридэ үшөө бэлэн болоодүй. Һаяхан үнгэрһэн КПСС-эй айкомой пленум энэ шухала кампанида бэлэдхэлдэхи бии байһан ехэнүүд дутагдалнуудые элирүүлһэн байна. Аймагай зарим колхозууд нёдондо жэлэйнгээ алдууе дабтана, тэжээлэй база байгуулха хэрэгтэ ёһото анхаралаа табинагүй. Жэшээнь, Андреевэй нэрэмжэтэ, Зандинай сельсоведэй Калининай нэрэмжэтэ колхозууд нёдондо үбһэ тэжээл багатай дээрэһээ малаа турааһан, гарзалуулһан юм. Теэд энэ жэлдэ малдаа элбэг хүрэхэ тэжээл бэлэдхэхын тулада эдэ колхозуудта оролдолго гаргагданагүй. Мүн Суулгын сомоной Молотовой нэрэмжэтэ, Сутайн сельсоведэй «Путь Ленина», мүн «Үнэн» колхозууд тэжээл бэлэдхэлгын хүдэлмэридэ хүсэд бэлэн болоодүй байһаар. Жэшээнь, «Үнэн» колхоз 10 сенокосилкануудтай аад, миил 4-ыень заһажа бэлэн болгоо, морин тармуурнуудаа оройдоо заһаадүй байха юм. Тэжээл бэлэдхэлгын түсэб табяадүй. Эдэ колхозуудта мүн силоснэ нүхэнүүд заһабарилагданагүй. Үбһэ хуряалгада бэлэдхээгүйһөө гадна, эдэ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд Хандажапов, Антонов, Мижитов гэгшэд набшаһата тэжээл бэлэдхэлгые тоодоггүй дээрэһээ энэ хүдэлмэри эмхидхээгүй, мүнөө дээрээ нэгэшье центнер силос дараагүй байһаар.

Хонхолойн МТС жэл бүри тэжээл бэлэдхэлэй хүдэлмэридэ муугаар бэлэдхэдэг, үбһэ хуряалгые комплексноор механизацилхын түлөө оролдодоггүй, харин миин лэ үбһэ сабшадаг байна. Ажал ехэтэй хүдэлмэринүүд — үбһэ хуряалга, һурилэлгые энэ МТС хэдэггүй. Энэ жэлдэ тус МТС-эй дирекци энэ хүдэлмэридэ ехэ һаналаа табиха зэргэтэй.

Н. Намбаров.

☆

Һайн бэлэдхэлтэйгээр угтаба

Кударын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозойхид энэ жэлдэ ниитынгээ малда үбһэ тэжээл элбэг хүрэхөөр бэлэдхэхэ гэжэ шиидээд, үбэл-хабарай үедэ сабшалангаа үтэгжүүлхэ, һайжаруулха, уһалха, сэбэрлэхэ талаар ехэхэн хүдэлмэри хээ. Эндэ дүршэл ехэтэй бригадир Нимаевай хүтэлбэри доро тэжээл бэлэдхэлэй саг үргэлжын бригада хүдэлмэрилнэ. Энэ бригадынхид мүнөө сабшалангай газарта нэмэлтэ тэжээл оруулжа, зунай уһалалга хэжэ, мүн силоснэ түхеэрэлгэнүүдые шэнээр барижа ба хуушануудыень заһабарилжа байна.

Колхоз үбһэ хуряалгаяа түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтаба. 17 сенокосилканууд, 7 морин тармуурнууд ба бусад гар зүүрэй зэр зэмсэгүүд барандаа һайнаар заһабарилагдаһан байгаа. Дархашуул Нима Дансарунов, Жимбэ Гармаев гэгшэдэй оролдосотойгоор, эрхим ажалай ульгэр жэшээ харуулан ажалладагые тэмдэглэхэ шухала.

Энэ колхозой сабшалан дээрэ Кударын МТС-эй үбһэ хуряалгын тракторна агрегадууд хүдэлмэрилжэ, 900 гектар сабшалан хуряаха ёһотой. Мүнөө тэдэ агрегадуудай ябаха участогууд таһалагдажа үгтэнхэй.

Г. Эрдынеев.

Арбан хоёр агрегат гарахань

ТАРБАГАТАЙ. **(Телефоноор абтаба).** Аймагай колхознигууд үбһэ хуряалгын хүдэлмэридэ олоороо гарахаар бэлэдхэжэ байна. Жиримскэ, Ехэ-Куналейн болон Тарбагатайн МТС-үүдтэ үбһэ сабшалгын арбан хоёр тракторна агрегат сабшалан дээрэ гарахаар бэлэн болонхой. Гадна, 100 гаран морин сенокосилканууд үбһэ сабшаха юм.

Колхозуудта набшаһата тэжээл бэлэдхэлгэ эмхитэйгээр ябуулагдажа байна.

М. Елаев.

Түрүүшын гектарнууд

МУХАРШЭБЭР. **(Телефоноор абтаба).** «Искра» колхоз үбһэ хуряалгын хүдэлмэрие түрүүшын үдэрһөө эмхитэйгээр ба үргэн далайсатайгаар ябуулжа байна. Июлиин 4-нэй үдэр үбһэ сабшалгын тракторна агрегат хүдэлмэридөө гаража, доро газарай үбһэ сабшажа эхилһэн байгаа. Түрүүшын үдэр машинистнууд Иван Горюнов, Анна Митрофанова гэгшэд 25 гектар үбһэ сабшаһан байна. Июлиин 5-да үшөө 4 механизированнэ агрегат, 10 морин сенокосилка, 25 гар хажууршан үбһэндэ гараа.

Сэлэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой тугалшан комсомолка Долгорцу Дондопова тугалнуудаа һайнаар түлжүүлнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: племенной МТФ-гэй тугалшан Долгорцу Дондопова (баруун гарһаа), учетчица, колхозой комсомольско организациин секретарь Цыренцу Балданова гэгшэд тугал шэгнэжэ байнад.

О. Березковой фото.

АХАЛАГША ҺААЛИШАН

Һаалишад үглөөнэйнгөө үнеэ һаажа, заб тухагүй ажаллажа байба. Гүүртын ахалагша һаалишан Цырендаша Гомбоева һү сепаратораар машиндажа, зөөхэйень илгана. Хэдэн бидон һүн һаалиин байшан соо жэрылдэнэ.

— Хэр ажаллажа байнат?—гэжэ эндэ ерэһэн колхозой түрүүлэгшэ Сергей Хабарович Санжитов ахалагша һаалишанһаа асуугаадхиба.

— Ямараар гэхэб даа, үглөөнэйнгөө һү энэ машиндажа дууһабаб, — гэжэ Цырендаша харюусаба. Тиигээд сепаратораа задалжа, халуун уһаар угаагаад, сэбэрхэн аршуулаар аршажа, байрэдань табина.

Тугалнуудыень харахаяа түрүүлэгшэ газаашаа гараба. Хойноһоонь ахалагша һаалишан гаралсаад, тугалайнгаа байрые харуулба. Тэндэнь наг шэбхэ үгы, арюун сэбэр, һаруул байба.

— Хүн бүхэн унтажа бодоод, унталгаяа сэбэрлэжэ заһадаг бшуу, тиихэдэ тугалнуудшье арюун сэбэр байрада байха дуратай юм,—гээд, ахалагша һаалишан түрүүлэгшынгээ урдаһаа миһэлзэн хараба.

Зүб даа, тугалнуудшье арюун сэбэр байрада байхадаа түргэнөөр томо болодог, тиимэһээ Цырендаша үглөө бүхэндэ байрыень сэбэрлэдэг, тугалнуудаа үдэр бүхэндэ горхондо абаашажа угаадаг юм.

Санжа Хабарович бишыхан горхоной эрьеэр эдеэлжэ байһан тугалнуудай хажууда ахалагша һаалишантай ошожо, элдэб үнгын зүһэтэй тугалнуудые урмашан харана. Алаг, хүрин тугалнууд, эдеэлжэ ябана.

Олон тугалнуудынь горхоной эрьеэр бэлшэжэ ябана. Тугалнуудаа горхонһоо уһалжа байһан залуухан һаалишан Бадма Цыренова хүнэгөөр уһа удхажа, тугалнуудтаа сасан һэрюусүүлнэ, угаана. Ахалагша һаалишан нүхэрэйнгөө оролдосотойгоор ажаллахые хаража урмашаад, хажуудань ошожо туһалалсана.

Энэ гүүртынхид 1953 ондо 100 үнеэнһээ түсэбэй ёһоор 80 тугал хүлеэн абаха ёһотой аад, 98 тугал абаа. Эдэ үнеэдэйнь 70-нь хуушан үнеэд, бэшэниинь шэнэ түрэһэн хашарагууд ба гунжад юм.

— Мүнөө жэлдэ үшөө хоёр гунжаднай тугаллаха юм, тиихэдэнь 100 тугалтай болохобди, — гэжэ Цырендаша хүхюутэйгээр хөөрэнэ.

Цырендаша Гомбоева хэдэн жэлэй турша соо жнирэй һаалишанаар хүдэлмэрилөө, зүгөөр колхознигууд тэрэнэй бэлиг шадабарие харахадаа һаамхай үнеэдэй томохон гүүртые даалгажа, ахалагша һаалишан болгоо һэн. Ажалайнгаа баян дүй дүршэлдэ хамта хүдэлдэг нүхэдөө һургажа, үдэр һүнигүй оролдожо, гүүртэеэ эмхи гуримтай, эрхим һайн гүүртэ болгонхой.

Энэ гүүртын һаалишад Бадма Цыренова, Пурбэ Абрамова болон бусад малшад нүхэр Гомбоевагай хүтэлбэри доро 1953 ондо гүрэнэй түсэбһөө үлүүлэн 18 тугал абаад, тугалнуудаа, мүн бүхы малаа нэгэшье хоролтогүй, эрхим һайнаар харууһалжа байнад. Тэдэнэрэй саашадаашье эрхим һайнаар ажаллаха байһандань колхознигууд этигэнэ.

Нүхэр Гомбоевагай даадаг гүүртынхид иимэ амжалта яагаад туйлааб гэхэдэ, тэдэнэр малаа зүбөөр эдеэлүүлнэ, тарган тобироор байлгана, адуулгыень зүбөөр эмхидхэнэ. Гадна, нютагай үүлтэрэй үнеэн бүхэнһөө һү һаалгаар тус гүүртынхид аймаг соогоо 2-дохи һуури эзэлээ.

Закаменай аймагай «Коммунизм» колхозой ахалагша һаалишан Цырендаша Гомбоева болон тэрэнэй нүхэд оролдосото ажалаараа аймаг соогоо суурхана.

Б. Шойдоков.

КРИТИКЭ БА БИБЛИОГРАФИ

Юджин Деннисэй статьянууд ба үгэнүүд

Гадаадын литературын хэблэл 1947 онһоо 1951 он хүрэтэрхи үе соо Америкын Холбоото Штадуудай коммунистическэ партиин Генеральна секретарь Юджин Деннисэй бэшэһэн статьянуудые болон хэлэһэн үгэнүүдые суглуулжа, ном болгон хэблэн гаргаба.

Юджин Деннис хадаа, — гэжэ американска компартиин түрүүлэгшэ Уильям Фостер тэрэ номой оршол соо заана, — хүдэлмэришэн ангиин хэрэгтэ, социализмын хэрэгтэ үнэн сэхээр алба хэлгэдэ бүхы ажа ябадалаа зорюулһан, мүнөө үедэ коммунистнуудай үзэжэ байгаа айхабтар шэрүүн хатуу хашаланда ороһон элитэ ехэ хүнүүдэй нэгэниинь болохо байна.

Деннисэй бэшэһэн зориг бадаруулагша статьянууд болон халуун хурса үгэнүүд ажалшадай хэрэгэй түлөө эрэлхэг зоригтойгоор тэмсэгшын, американска арадай бодото патриодой образые харуулна. Тэдэ бүгэдэ Америкын жиирэй хүнүүдэй интересүүдэй түлөө амиа бэеэ хайралангүй тэмсэжэ байһан американска коммунистнуудай алдарта хэрэгүүд тухай хөөрэнэ.

Американска ажалшад хүндэ хүшэр байдалда ороод, зобожо тулижа байдаг. Тус орон дотор мүнөө 13 миллион хүн ажалгүй болонхой. Ажалшадай бодото салин хүлһэн болон ажабайдалай хэмжээнь улам доошоо ороно, налогууд ехэ болоно, инфляци зогсоногүй. Буу зэбсэг үйлэдбэрилгын ургажа байхадань үргэн хэрэглэлэй эд бараа бүтээн гаргалга саг үргэлжэ бага болоно. Монополинуудай сэрэгэй программа Америкын арад зониие улам ехээр үгырэн хооһоролгодо, тэдэниие бүри ехээр мүлжэлгэдэ хүргэнэ гэжэ Деннис хэлэнэ.

Америкын Холбоото Штадуудай монополистнуудай агрессивнэ хэмжээ-ябуулгануудта эсэргүүсэһэн ажалшадай тэмсэл үдэр ерэхэ бүри шангадана. Эб найрамдалые аршалан хамгаалха тухай асуудал олон миллион американецуудта угаахэ удхашанартай байна бшуу. «Бүгэдэниитын эб найрамдал бүхы арадуудай интересүүдтэ туһатай юм,— гэжэ Деннис тэмдэглэнэ.—Гэбэшье эб найрамдал гээшэ социальна прогрессэй замай хэр зэргэ хүндэ гү, али хүнгэн, хэр зэргэ ута гү, али богони байһаниие американска арадта тодорхойлон харуулха условин мүн болохо ушартай».

Мүнөө үедэ үндэр дээдэ уг зорилгодо хүрэхын тулада айхабтар ехэ арга боломжонууд бии гэжэ эб найрамдалые үнэн зүрхэнһөө хүсэгшэд барандаа мэдэрнэ. Эб найрамдалай түлөө программые американска үргэн ажалшад олоороо дэмжэнэ, — гэжэ Деннис заана. — Эб найрамдалай тэрэ үндэһэ һууринь юун байнаб гэхэдэ: Потсдамска болон Ялтинска хэлсээнүүдые сахиһанай үндэһэ һуури дээрэ хани барисаанай хэлсээнүүдые хэжэ, американо-советскэ харилсаае һэргээн бодхоохо ябадал болоно. Корейдэхи дайн сэрэгые зогсоолго, Баруун Германиие ремилитаризацилха ябадалһаа арсалга, агууехэ табан гүрэнүүдэй хоорондо эб найрамдалай Пакт баталуулга хадаа Холбоото Штадуудай ажаһуудалай интересүүдтэ харюусаха ушартай гэнэ.

Энэ программые бэелүүлхын түлөө тэмсэлдэ американска коммунистнууд орон доторхи эб найрамдал хүсэгшэдэй бүхы хүсые элсүүлжэ, эб найрамдалай түлөө тэмсэдэг бүхы хүнүүд болон группануудай ажал-ябуулгые нэгэдүүлхэ гэжэ оролдоно. Дайн сэрэгтэ эсэргүүсэн тэмсэжэ байгаа хүсэнүүдэй эгээн үргэн ехэ коалици байгуулхын түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэжэ байхадаа, коммунистнууд эб найрамдал хамгаалхын түлөө тэмсэлдэ американска бүхы арадые элсүүлэн гульдхаха гэһэн зорилго табина.

«Дайн сэрэг үүдхэгшэдтэ эсэргүүсэн, Уолл-стридэй монополистическэ тузнуудта эсэргүүсэн тэмсэжэ байгшадые хаана ямаршье газарта, хаана ямаршье организацида байгаа һаань бултыень дэмжэн дүнгэлсэхэбди,—гэжэ Юджин Деннис бэшэнэ. — Эб найрамдал хамгаалха гээшэ яахын аргагүй шухала хэрэг юм гэжэ хаа-хаанагүй хүн зондо ойлгуулжа байхабди. Эб найрамдалай түлөө тэмсэл гээшэ шиидхэхы асуудал юм, энэ тэмсэлэй ямараар дүүрэһэн дээрэһээ хүн түрэлтэнэй болон хүн зоной прогрессэй олон жэлдэ оршохо хуби заяан шиидхэгдэхэ юм гэһэн үнэн ушарые американска арад зондо ойлгуулхын тулада бии бүхы хүсэеэ гаргажа оролдохо байнабди».

Энэ уг зорилгодоо хүрэхын түлөө сусаршагүйгөөр тэмсэгшэ американска коммунистнууд нилээд ехэ амжалтануудые туйлаба. Эб найрамдал хамгаалха комитедүүд тэдэнэй эдэбхитэй хабаадалгатайгаар байгуулагдажа ажал-ябуулгаяа эхилһэн байгаа. Корейдэхи дайн зогсоохын түлөө, эб найрамдалда дуратай Советскэ Союзтай хани харилсаатай болохын түлөө хүдэлөөн предприятинууд дээрэ үүсхэгдэжэ, үргэн олоной дунда дэлгэрһэн байгаа.

Эхэ оронойнгоо үнэн патриодууд бологшо американска коммунистнуудта арад зондоо алба хэлгэһээ шухала, тэрээнһээ һайн һайхан зорилго гэжэ байхагүй гэжэ Деннис тэмдэглэнэ. Реакционно пропагандын хардалга гүрдэлгые элишэлхэ зуураа, Деннис болбол реакционно пропагандын зүгһөө компартиин ажал-ябуулгые муушалха гэжэ һэдэдэгэй ёһоор «заговорнуудые» хэдэггүй, харин американска арадай эрхэтэй, сүлөөтэй болохо, зол жаргал эдлэхэ эрхые аршалан хамгаалдаг байна,—гэжэ Деннис сэхэ мэдүүлнэ. Американска коммунистнууд арад зонтойгоо нигта барисаатай, тэдэнэй эрилтэнүүдые һайса мэдэдэг, тэдэнэй һанажа хүсэжэ байһан юумэн тухай һанаашархадаг байха юм. Мүнөө үедэ арад зоной дунда эгээн шухала болгон табидаг эрилтын ёһоор эмхитэй хүдэлмэришэн ангиин, бүхы прогрессивнэ лагериин, демократическа бүхы хүсэнүүдэй, американска общественн түрүү хүнүүдэй бултанайнь ажал-ябуулгые нэгэдүүлхэ хэрэгтэй гэжэ коммунистнууд хэлэнэ.

Американска реакциин аашалжа байһан дээрэһээ иимэ нэгэдэл илангаяа шухала хэрэгтэй юм. Үргэн олон зоной политическэ ушар ёһо ехээр мэдэдэг боложо байһан дээрэһээ айдаһаа хүрэһэн реакционно монополистическэ бүлэг нюурнууд Америкэдэ фашизм дэлгэрүүлхэ гэжэ ехээр оролдоно, дээрэнхы үзэлэй хоро тараажа, арад зониие балайруулха гэнэ, прогрессивнэ үзэлтэй американецуудые айлгаха, арадай интересэй түлөө хатуу зоригтойгоор тэмсэдэг коммунистнуудые мүрдэн хэһээхэ гэнэ гэжэ Деннис тэмдэглэнэ. Теэд, реакциин аашанууд хадаа Америкын эрхим хүнүүдые айлгахагүй байна бшуу! Американска компартиие ударидагшадта хэһэн сүүд хадаа Америкэдэхи коммунистическэ хүдэлөөниие һуларуулаагүй һэн. Демократи болон эб найрамдалай түлөө тэмсэгшэдэй түрүү отрядта жиирэй американецууд улам олоороо нэмэн орожо байна.

Шэрүүн хатуу хашалта хэжэ байгаашье һаань, коммунистнууд өөһэдынгөө тэмсэлые зогсооногүй, американска арадай дайсадые элишэлэн гаргаһан тэдэнэй эрэлхэг зоригто голос замханагүй. Антиамериканска ябуулгануудые мүрдэхэ комиссида Деннисые дуудахадань урдань тэрэнэй түрүүлэгшэ байжа муу нэрэдэ гараһан Джон Парнелл Томас гэгшэдэ Деннисын эльгээһэн харюу бэшэг хадаа коммунистнуудай айхые мэдэхэгүй хатуу зоригтой байһанай гайхамшагта гэршэ мүн болоно. Антиамериканска ябуулгануудые мүрдэхэ түшаа түлөөлэгшэдэй палатын комиссиин түрүүлэгшын дуудахада ерэнгүй байбал түрмэдэ хааха юм гэжэ мэдэжэ байгаашье һаа, Деннис тэрээнһээ айнгүйгөөр арсаһан байха юм. Томаста эльгээһэн бэшэг соо Деннис болбол энэ комиссиин хуули бусаар аашалжа байһаниие, американска хуулинуудые зорюута эбдэжэ байһыень, фашистска расизм дэлгэрүүлжэ, гестаповска методүүдые хэрэглэжэ байһыень, һэнгэргүй хуурмаг номнолоор бэеэ халхалан антиамериканска хэрэгүүдые хэжэ байһыень зоримгой зүрхэтэйгөөр элишэлэн гаргаһан байгаа.

1950 оной майн 9-дэ, түрмэдэ хаагдахынгаа урда тээ Нью-Йоркодо американска коммунистнуудта хандажа Деннис үгэ хэлэһэн байна. Тиихэдээ өөрынгөө үгые иигэжэ хэлээд дүүргэһэн байна гэбэл:

Нүхэдүүд, нэгэ хэды хоноод би таанарһаа холодон ошохо баатай болохомни гээшэ ха. Теэд, хэршье үни удаан гү, али ойро зуура ябаашье хадаа, — түрмэдэ һууна гүб, али сүлөөдэ ябана гүб өөрэгүй, — би хаанашье ябаа хадаа танай этигэл найдабариие харюулхаб, хани барисаагаа гээхэгүйб, коммунист хүнэй журамаар, манай партиин хүтэлбэрилэгшын журамаар бэеэ ходо абажа ябахаб гэжэ таанарта тангаригаа үгэнэб. Деннис хэлэһэн үгэдөө хүрөө. Ямаршье условидо, хаанашье байхадаа тэрэ американска коммунистнуудай гайхамшагта ударидагша, хүдэлмэришэн ангиин хэрэгэй түлөө хатуу зоригтойгоор тэмсэгшэ байһан юм, тиин байһаншье зандаа.

Американска коммунистнуудай, Америкын бүхы ажалшадай тэмсэжэ байһан үнэнтэ зүб хэрэгэй мандаха байһанда гүнзэгыгөөр этигэһэн һанал бодол Юджин Деннисэй бэшэһэн статьянууд болон хэлэһэн үгэнүүд соо шэнгэжэ нэбтэрэнхэй. «Манай американска арад социальна прогрессэй замаар урагшаа дабшаха юм гэжэ бидэнэр сохом этигэнэбди, — гэжэ Деннис мэдүүлбэ, — американска хүдэлмэришэн ангиин ажамидаралай интересүүдтэ болон уг зорилгодо таараха, марксистско-ленинскэ наукын заабарида бата бэхеэр түшэглэһэн энэ этигэл найдабари хадаа түүхэ домогто оронхой...»

Хүсэн түгэс Советскэ Союзай толгойлжо байһан эб найрамдалай болон демократиин лагериин ургажа, бэхижэжэ байһыень харахадаа, арадуудай амгалан тайбан болон золтой жаргалтай байхын түлөө тэмсэгшэд барагдашагүй ехэ хүсэ нэмэжэ абана, ерээдүйн байдалда сохом этигэдэг болоно. Олон миллион американецуудай һанал бодолые элирхэйлэн Деннис иигэжэ хэлэнэ: «Түүхэ гээшэ манай талада байна. Юундэб гэхэдэ, Советскэ Союзай толгойлдог эб найрамдалай, демократиин ба социализмын уласхоорондын лагерь илагдашагүй байхаһаа гадна, тэрэмнай үдэрһөө үдэртэ улам хүсэтэй, бата бэхи боложо байна».

Юджин Деннисэй ном хадаа эб найрамдалай түлөө тэмсэхээр нэгэдэһэн арадай прогрессивнэ хүсэнүүдэй диилдэшэгүй байһанай эли тодо гэршэ мүн. Энэ ном хадаа Фостерой хэлэһэнэй ёһоор: «Хүдэлмэришэдэй, мүн негритянска ба американска арадай бултанайнь политическэ болон экономическа интересүүдэй түлөө дайн сэрэгтэ ба фашизмда эсэргүүсэн коммунистнуудай хэжэ байһан шэн зоригто тэмсэлые эли тодоор харуулна».

В. ПЕТРОВ.

Эб найрамдалай Бүхэиндийскэ Соведэй сессиин урда тээ

ПЕКИН, июлиин 4. (ТАСС). Синьхуа агентство Делиһээ иигэжэ дамжуулна:

Эб найрамдал хамгаалха Бүхэпакистанска комитет июлиин 17—20-до Патнада (Бихар штат) болохо эб найрамдалай Бүхэиндийскэ соведэй сессиин хүдэлмэридэ хабаадаха делегациие Инди руу эльгээхэ гэжэ шиидэбэ.

Эб найрамдалай Бүхэиндийскэ соведэй сесси хадаа Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй будапештскэ сессиин хүдэлмэридэ хабаадаһан индийскэ делегадуудай элидхэлнүүдые зүбшэн хэлсэхэ юм. Эб найрамдалай Бүхэиндийскэ соведэй сесситэй нэгэн доро эб найрамдал хамгаалха митингнүүд болохо байна, тэрээндэ интеллигенциин түлөөлэгшэд хабаадалсаха юм.

Пакистанска делегациин зорилгонь юуб гэхэдэ, 1952 оной октябрь һарада Пекиндэ болоһон Азиин ба номогон океанай оронуудай эб найрамдалай тала баригшадай конгресс дээрэ индийскэ ба пакистанска делегацинуудай хамтадаа хэһэн мэдүүлгын принципүүдые бэелүүлхэ зорилгоор хоёр оронуудай хоорондохи хани барисаата харилсаануудые бэхижүүлхэ ябадал болоно.

Монгол-советскэ хани барисаанай һара дүүрэбэ

УЛАН-БАТОР, июлиин 4. (ТАСС). Монгол-советскэ хани барисаанай һарын дүнгүүдтэ зорюулан, Советскэ Союзтай культурна холбооной монголой обществын центральна совет олониитын түлөөлэгшэдтэй хамтадаа Улан-Баторта баярай заседани мүнөө үдэшэ хэбэ. Монгол арадай-революционно партиин ба правительствын хүтэлбэрилэгшэд, СССР-эй, Хитадай, Корейн, Польшын дипломатическа түлөөлэгшэд, МНР-тэ ерээд байгаа бүлэг советскэ артистнууд, советскэ культурын ажал-ябуулагшадай делегаци, мүн мүнөөдэр МНР-тэ ерэһэн «Мазовше» гэжэ польско ансамблиин түлөөлэгшэд баярай заседани дээрэ байлсаба.

Советскэ Союзтай культурна холбооной монголой обществын центральна соведэй түрүүлэгшэ Б. Ширендыб һарын дүнгүүд тухай элидхэл хэбэ.

Монгол-советскэ хани барисаанай һара хадаа монгол ба советскэ арадуудай хани барисаае саашадань бэхижүүлхэ, коммунизм байгуулгада Советскэ Союзай туйлаһан агууехэ амжалтануудые үргэнөөр тайлбарилан танюулха ба Советскэ Союзай дүй дүршэлые хэрэглэхэ лозунг доро үнгэрөө гэжэ элидхэлшэ тэмдэглэбэ.

Баярай заседаниин һүүлээр советскэ ба монголой артистнуудай хабаадалгатай ехэ концерт болобо.

Хитадай арадай республика дотор һунгалта болоно

ПЕКИН, июлиин 4. (ТАСС). Арадай түлөөлэгшэдэй нютагай суглаануудта болохо һунгалтын бэлэдхэл Хитадай городууд ба тосхонуудта улам үргэнөөр хэгдэжэ байна. Мүнөөдэр «Гуанминжибао» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, һунгагшадые бүридхэхэ хүдэлмэри Пекинэй олохон районуудта мүнөөдэр дүүрэһэн ба һунгагшадай списогүүд толилогдоһон байна. Шанхайн олохон районуудта ба город шадарай газарнуудта июль һара соо һунгуулиин комиссинууд байгуулагдаа. Шанхайда бүхы дээрээ һунгуулиин 750 округ бии болгогдобо. Тэдэниие хангахын тула хүтэлбэрилхы 7 мянга шахуу хүдэлмэрилэгшэд, һунгагшадые бүридхэлдэ абаха 30 мянган хүдэлмэрилэгшэд бэлэдхэгдээ. Һунгалта тухай олон брошюранууд, плакадууд ба диафильмнүүд гаргагдаа.

Национальна үсөөнхидэй байдаг районуудта һунгалтын бэлэдхэл эдэбхитэйгээр ябуулагдажа байна. Синьцзян провинциин 21 уезднүүдтэ ба городуудта һунгуулиин комиссинууд байгуулагдаа, тэдэнэр хүн зоной дунда ойлгуулан танюулха хүдэлмэри ябуулна. Энэ провинцида һунгалта тухай материалнууд уйгур, казах, монгол ба бусад хэлэнүүд дээрэ гаргагдаба.

Арадай түлөөлэгшэдэй нютагай суглаануудта һунгалта хэгдэжэ эхилһэн газарнуудта һунгагшад ехэ эдэбхи гаргана. «Женьминьжибао» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, Чжэцзян провинциин Фуян уездын деревнинүүдэй нэгэндэ болоһон һунгалтада һунгагшадай 94 процентнь хабаадаба.

Венгерскэ арадай республикын шэнэ правительство

БУДАПЕШТ, июлиин 4. (ТАСС). Венгерскэ Арадай Республикын гүрэнэй суглаанай сесси мүнөөдэр дүүрэбэ. Депутат Ласло Нанаши Венгерскэ Арадай Республикын конституцида хубилалтануудай оруулагдаһан тухай үгэ хэлэбэ, Венгерскэ Арадай Республикын экономическа ба культурна хүгжэлтэ хадаа гүрэнэй ударидалгада хубилалта оруулхые эринэ гэжэ тэмдэглэбэ. Оруулагдаһан хубилалтануудай ёһоор, хоорондоо холбоотой хэдэн министерствонүүд нэгэдэхэ байна. Республикада иимэ министерствонүүд: гадаадын хэрэгүүдэй, дотоодын хэрэгүүдэй, оборонын, финансын, юстициин, металлургиин ба машина бүтээлгын, хүндэ промышленностиин, хүнгэн промышленностиин, дотоодын ба гадаадын худалдаа наймаанай, эдеэ хоолой промышленностиин, бэлэдхэлэй, газартаряалангай, барилгын, хэлхеэ холбооной ба транспортын, культурын, гэгээрэлэй, элүүрые хамгаалгын министерствонүүд бии болгогдоно.

Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ ба түрүүлэгшын орлогшонор, мүн түсэблэлгын управлениин түрүүлэгшэ Министрнүүдэй соведтэ тэрэшэлэн ороно.

Сесси Калман Цако гэгшые верховно прокуророор томилбо. Сесси хадаа бэеэ даанхай байдалай венгерскэ арадай фронтын дурадхаһан министрнүүдэй Соведэй составые һунгаба.

Министрнүүдэй Соведтэ Имре Надь—түрүүлэгшэ, Эрне Гере—түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо ба дотоодын хэрэгүүдэй министр, Андрош Хегедюш—түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо ба газартаряалангай министр, Янош Болдоцки—гадаадын хэрэгүүдэй министр, Иштван Бата—оборонын министр, Кароль Олт —финансын министр, Ференц Эрдеи—юстициин министр, Михай Жофинец—металлургиин ба машина бүтээлгын министр, Иштван Хидаш—хүндэ промышленностиин министр, Арпад Киш—хүнгэн промышленностиин министр, Иожеф Богнар—дотоодын ба гадаадын худалдаа наймаанай министр, Иван Альтомаре —эдеэ хоолой промышленностиин министр, Иожеф Тиса—бэлэдхэлэй министр, Лайош Сиярто —барилгын министр, Лайош Беббрич—транспортын ба хэлхеэ холбооной министр, Иожеф Дарваш—культурын министр, Тибор Эрдей-Груз—гэгээрэлэй министр, Шандор Жолдош—элүүрые хамгаалгын министр, Белла Салаи түсэблэлгын управлениин түрүүлэгшээр оробо.

Правительствын гэшүүдые һунгаһанай һүүлээр, Венгерскэ Арадай Республикын министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ Имре Надь шэнэ правительствын программа тухай үгэ хэлэбэ.

Берлиндэ хэгдэһэн фашистска хорото ааша тухай „Женьминьжибао" газетэ мэдээсэнэ

ПЕКИН, июлиин 3. (ТАСС). Мүнөөдэр «Женьминьжибао» газетэ июниин 17-до Берлиндэ болоһон хорото фашистска аашанууд тушаа түрүү бэшэг толилбо.

Берлиндэ империалистическэ провокаторнуудай эмхидхэһэн хорото бузар ябуулгануудай зорилгонь юун байгааб гэхэдэ, демократическа Германиие амжалтатайгаар байгуулгада һаад хэхэһээ гадна, мүн германска асуудалые эбэй ёһоор шиидхэлгэдэ һаад хэхые оролдохо, уласхоорондын түгшүүрилтэй байдалые һуларуулга тохёолдуулхагүй зорилго болоно.

Ямаршье арсалдаанууд хэлсээнэй аргаар шиидхэгдэжэ болохо юм гэһэн Советскэ Союзай дурадхалнууд германска арадай, мүн эб найрамдал хүсэгшэ бүхы дэлхэйн арадуудай зүгһөө халуунаар дэмжэгдээ гэжэ тэмдэглээд, газетэ Германиин нэгэдэлые һэргээхын түлөө, тэрэниис бэеэ даанхай демократическа амгалан гүрэн болгохын түлөө хүдэлөөн германска арадай дунда ургажа байна гэжэ тэмдэглэнэ. Газетэ саашаа иигэжэ бэшэнэ: «Эб найрамдалда ба германска арадта харша байдаг хархис хүсэнүүдэй ямаршье хорото аашанууд имагтал германска арадай хёрхо һэрэмжые дээшэлүүлгэдэ, нэгэдэлэй ба бэеэ даанхай байдалай түлөө, эб найрамдалай түлөө германска арадай тэмсэлые саашадань хүсэтэй болголгодо хүргэхэ байна... Демократическа Германиин олон миллион ажалшад өөрынгөө правительство ба СЕПГ-дэ этигэдэг байһанаа, Германиин нэгэдэлэй ба эб найрамдалай интересүүдэй түлөө эрид шангаар тэмсэхэ гэһэн һанал бодолоо демонстрацинуудаар, митингнүүдээр ба бодото хэрэгүүдээрээ мэдүүлбэ».

Германска Демократическа республикын хүн зон өөрынгөө правительствын хэмжээ-ябуулгануудые һайшаана

150 мянган хүнэй хабаадалгатай митинг Лейпцигтэ болобо

БЕРЛИН, июлиин 4. (ТАСС). Митингнүүд ба суглаанууд дээрэ Германска Демократическа Республикын хүн зон хадаа арадай ажабайдалые һайжаруулха ябадалда шэглүүлэгдэһэн ГДР-гэй правительствын политическэ хараа шугамые ба хэмжээ-ябуулгануудые халуунаар һайшаана, эдэ хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлгэ таһалдуулха, ГДР-эй правительствода, хүдэлмэришэн ангиин парти—СЕПГ-дэ немецкэ арадай этигэдэг байһаниие эбдэхэ гэжэ оролдоһон фашистска провокаторнуудта зэбүүрхэнэ.

Лейпциг городой 150 мянган хүнэй хабаадалгатай митинг үсэгэлдэр болоо. Тэрэ хадаа Германиин социалистическэ единэ партида, өөрынгөө правительствода ажалшадай этигэдэг байһанай хүсэн түгэлдэр демонстраци болобо. Митингдэ хабаадагшад Берлиндэ ба ГДР-эй зарим бусад городуудта фашистска хорото ааша эмхидхэгшэдтэ зэбүүрхэлээ мэдүүлбэ.

Абаһан резолюци соогоо, митингдэ хабаадагшад нэгэдэлэй, эб найрамдалай ба демократиин түлөө тэмсэлдэ немецкэ арадтай нэгэн һаналтай байһанайнь ба дэмжэһэнэйнь түлөө Советскэ Союзай хүдэлмэришэдтэ, албахаагшадта үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргэбэ.

Бранденбургдахи тракторна заводой хүдэлмэришэдэй ба албахаагшадай суглаанда олон хүн сугларба. Энэ суглаан дээрэ хэлэгдэһэн үгэнүүд хадаа Германска Демократическа Республикын правительствода ба хүдэлмэришэн ангиин парти—СЕПГ-дэ гүн ехээр этигэдэг байһан тухай гэршэлнэ. Немецүүдэй хоорондо дай тухирхын тула Берлиндэ ба ГДР-эй зарим бусад городуудта эльгээгдэһэн фашистска провокаторнууд тухай ораторнууд зэбүүрхэн хэлэбэ. Сугларагшад Сталинградска тракторна заводой хүдэлмэришэдтэ эльгээхэ бэшэгэй текстые түгэсхэлдөө абаба. Бүхы хүн зоной ажабайдалые нилээд һайжаруулха, Германиин нэгэдэл һэргээхэ зорилгоор Германска Демократическа Республикын правительствын хэмжээ-ябуулгануудые бүрин һайшааһанай, фашистска агентнүүд ба провокаторнуудые зэмэлэн шүүмжэлһэнэй тэмдэг доро суглаанууд үсэгэлдэр Франкфурт-на Одерто, Берлиндэ ба ГДР-гэй бусад городуудта болобо.

Японидо американска сэрэгэй алба хэгшэдэй хэһэн гэмтэ хэрэгүүд

ШАНХАЙ, июлиин 4. (ТАСС). Токиоһоо мэдээсэһэнэй ёһоор, Японидо американска сэрэгэй алба хэгшэдэй хэжэ байһан гэмтэ хэрэгүүдэй тоо саг үргэлжэ олошорно. Американска далайн-сэрэгэй база бологшо Сасебо портдо һаяхан «ООН-эй далайн сэрэгэй хүсэнүүд» гэдэгэй 100 гаран сэрэгэй морягууд «4 часай турша дотор үйлсэдэ шуһа адхаруулан сохилсобо» гэжэ Токиоһоо абтаһан мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Таксиин шофёрнууд-японецуудые американска солдадуудай дээрмэдэһэн ушарнууд тухай японско хэблэл саг үргэлжэ мэдээсэдэг байна. Киодо Цусин агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, японско полици хадаа таксиин шофёр-японецые сохижо, тэрээнһээ мүнгыень буляан абаха гэһэн американска солдадые барижа, эзэмдэлгын засагаархидта тушаагаа.

Июлиин 2-то Сасебо городой (Нагасаки префектура) ресторануудай нэгэн соо хэрэлдээ шууяа гаргаһан американска 4 солдадууд тэдэниие бариха гэжэ оролдоһон японско полициинхидые сохиһон байна.

КОРЕЙДЭХИ СОБЫТИНУУД

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭДЭЭСЭЛ

ПХЕНЬЯН, июлиин 4. (ТАСС). Үнгэрһэн үдэр арадай сэрэгүүд Кахориһоо урдуур нютагай шанартай байлдаануудые хэбэ гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани июлиин 4-дэ мэдээсэбэ.

Үсэгэлдэр һүни американска агаарай дээрмэшэд Кансо уездын Сохванли гэжэ һуурин газарые ба Анак уездын Санамли гэжэ һуурин газарые зэрлигээр, хаа хамаагүйгөөр бомбодобо. Олон хүн алагдаа, олон арбаад гэр һандаргагдаа.

Мүнөөдэр Арадай армиин зенитнэ частьнууд дайсанай 2 самолёт унагаажа, 3 самолёдыень гэмтээбэ.

Лисынмановска бүлэгэй хорото ябуулганууд тушаа

НЬЮ-ЙОРК, июлиин 4. (ТАСС). Сеулһаа Ассошиэйтед Пресс агентствын корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, лагерьнуудһаа «зугадаһан» хойто корейскэ 27 мянган сэрэгэй пленэйхидэй дундаһаа олон хүнүүд мүрдэгдэхэгүй байгаа һаа баяртайгаар бусажа ерэхэ байгаа гэжэ тусхай түлөөлэгшэ мэдүүлбэ. Энэ хүнэй хэлэһэнэй ёһоор, эдеэ хоолоор, хубсаһаар хангаха, туһаламжа үзүүлхэ гэжэ урда корейскэ правительствын найдуулһан пленэйхид мүнөө ажамидарха зүйлнүүдэй үгы ушарһаа ехэ бэрхэшээлнүүдые үзэжэ байна. «Зугадаһан» эдэ сэрэгэй пленэйхидэй заримаинин урда корейскэ армида ороо, «олон мянгаад пленэйхид өөһэдөө дурагүй байбашье, армида эльгээгдэнэ» гэжэ корреспондент заана.

Корейһээ США бусажа ерэһэн американска солдадууд Ли Сын Ман гэгшын хорото аашада зэбүүрхэнэ

НЬЮ-ЙОРК, июлиин 4. (ТАСС). «Нью-Йорк Уорлд телеграмм энд сан» газетын корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, американска 1500 солдадууд июниин 20-до Корейһээ Нью-Йорк бусажа ерэбэ. Гэртээ бусажа ерэһэндээ баярлаһан болобошье, тэдэнэр «даб дээрэхи эблэрэлгэ баталалгада һаад хэһэн» урда корейскэ президент Ли Сын Ман гэгшэдэ ехээр зэбүүрхэнэ.

Офицернууд ба солдадууд сэрэгэй пленэйхидые сүлөөлһэнэйнь ба «хэлсээ эбдэһэнэйнь» түлөө Ли Сын Ман гэгшые зэмэлэн шүүмжэлбэ гэжэ корреспондентнүүд мэдээсэнэ.

Японско парламентда

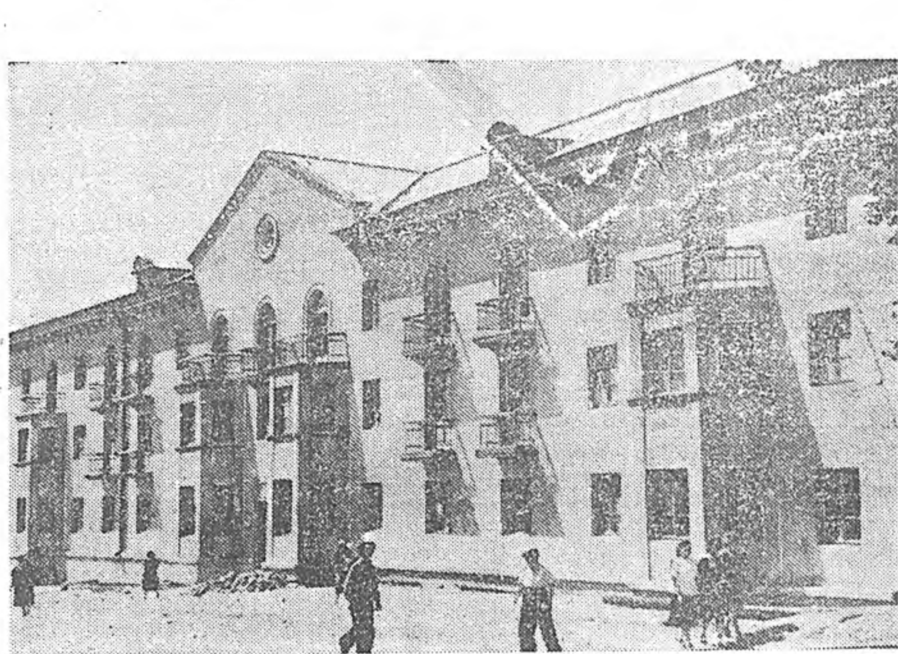
ЛОНДОН, июлиин 4. (ТАСС). Рейтер агентствын токийска корреспондентын дамжуулһанай ёһоор үсэгэлдэр японско парламентда либеральна партиһаа депутат, ажалай хуули гаргалгын хэрэгүүдые эрхилхэ комиссиин түрүүлэгшэ социалистическэ партиһаа нэгэ депутадые сохибо. Тус комиссиин түрүүлэгшэ хадаа забастовкануудые хорихо тухай правительственна хуулиин проектые зүбшэн хэлсэнгүйгөөр комиссиин заседани хаахые һэдээ.

Заседани хааха тухай түрүүлэгшын соносхоходонь, либеральна партиин 25 депутадууд түрүүлэгшын һуурида ошожо сохилсобо.

Франциин национальна суглаанда

ПАРИЖ, июлиин 3. (ТАСС). Индо-хитадай пиастрнуудаар хонжоо наймаа хэлгые мүрдэхэ парламентска комиссиие байгуулга тухай шиидхэбэри үсэгэлдэр Национальна суглаанай заседани дээрэ нэгэн һаналаар абтаба. Дээдэ тушаалта олохон хүнүүд энэ хэрэлдээтэй хэрэгтэ хамаатай байба. Майн 12-то Жак Дюкло, Этьен Фажон ба бусад депутадууд-коммунистнуудай оруулһан дурадхалтай зохилдуулан, энэ шиидхэбэри абтаба.

Национальна суглаанай заседани дээрэ үсэгэлдэр үгэ хэлэхэ зуураа, депутат-коммунист Крижель-Вальримон иигэжэ хэлэбэ: марионеточно император Бао Дайн ба тэрэнэй бүлын аралжаа наймаа хэхын тулада 1950 оной февральда Индохитадһаа Франци руу 176.500 мянган франк эльгээгдэһэн байгаа, нэгэ жэлэй турша дотор деголлевскэ партиин парламентска бүлэгэй түлөөлэгшэ Дьетельм энэ хара хэрэгүүдтэ 28.878 мянган франк ашаг олзо өөртөө олоһон байна.

Һүүлэй жэлнүүдтэ Улан-Удэ городто гэр байра олоор баригдана. Сталинай нэрэмжэтэ үйлсэдэ 24 квартиратай байрын гэр баригдажа дүүрэхээ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Сталинай нэрэмжэтэ үйлсэдэхи байрын гэр.

В. Зоригтуевагай фото.

Ц. БАДМАЕВ.

ЛЕКТОР

Графин соо салгидана уһан,
Ханада карта татагданхай.
Колхознигуудта лекци уншахань
Мүнөөдэр бригадир Батамнай.
Клубтамнай дүүрэбэ хүнүүд,
Бидэнээр зэргэлэн
эндэ баһа
Румыниһаа ерэһэн айлшадууд
һуулсана,
буряадаар ойлгохогүйшье һаа.
—Лекторнай үниндөө, урдандаа
Хэн ябаһан юм,
хэлыт? — гэжэ
Хажуудаа һууһан һургагшаһаа
Румын һурана һонирхожо.
Һургагшань иигэжэ мэдүүлбэ:
—Богоолшолуулжа ябаһан юм.
Колхоздо орохынгоо мэдүүлгэ
Намайе гуйжа бэшүүлһэн юм.
Графин соо салгидана уһан,
Ханада карта татагданхай.
Колхознигуудта лекци уншаха
Мүнөөдэр бригадир Батамнай.

Студентнэрэй вечер болобо

ВЛКСМ-эй Улан-Удын горкомой үүсхэлээр байгша оной июлиин 2-то городской культура ба амаралтын паркда студентнэрэй вечер болобо. Энэ вечер дээдэ һургуулинуудта болон техникумуудтэ һуралсалай жэлэй дүүргэлгэдэ зорюулагдаһан байна.

Энэ үдэрэй үдэшын долоон часһаа эхилжэ, городской культура ба амаралтын паркда студентнэр болон айлшад олооролэ сугларжа эхилбэ. Духовой оркестрын ба ирагуу һайхан дуунуудай абяан сад соо зэдэлэн сугларагшадай сэдьхэлдэ омог баяр түрүүлнэ. Эдэнэрэй нэгэ зариманиинь танцын талмайда танца наадана, «ёхор» гэжэ балетнэ шэнэ танцада һурана, нүгөө зариманиинь волейбол болон биллиард наадана.

Сугларагшад уданшьегүй зунай театр руу ошожо эхилнэ. Эдэнэр студентнэрэй вечер эмхидхэлгэдэ зорюулагдаһан баярай заседанида хабаадалсахань...

Баярай заседани дээрэ ВЛКСМ-эй горкомой секретарь нүхэр Басаев элидхэл хэбэ. Манай орондо арадай гэгээрэлэй туйлай ехээр хүгжэжэ байһан тухай тодорхойгоор хэлэхэ зуураа, һуралсалайнгаа жэлы студентнэрэй амжалтатайгаар дүү гэһэнтэй дашарамдуулан тэдэнэр амаршалаад, дээдэ һургуули дүү гэжэ гарагшадта творческо ажа даа амжалта туйлахыень хүсэбэ.

Элидхэлшын һүүлээр Доржи Ба заровай нэрэмжэтэ Бурят-Монгол пединститудые дүүргэжэ гарaһ сталинска стипендиат Мария Кл чихина болон бусад үгэ хэлэхэ зу раа, ерэхэ һуралсалай жэлдэ эрд шудалалгадаа амжалта туйлахые студентнэртэ хүсэбэ.

Баярай заседаниин һүүлээр ст дентнэртэ зорюулагдан «Сельск учительница» гэжэ фильм, мүн ко церт харуулагдаа. Концертдэ мях най комбинадай залуушуул, м һургуулинуудай һуратшад хаба далсаа.

Концерт ба киногой һүүлэ студентнэр оройболотор сэнгэж наадаа. Арба гаран жэлэй турш сээ эрдэм шудалаад, һаруул һа хан ажабайдалай творческо зам гараһан түрүүшынгээ үдэрые ре публикын студентнэр иигэжэ хүхк баяртайгаар тэмдэглэбэ. Эдэнэрь бүри һайхан нарата үдэрнүүд угт на.

Б. Дамдинжапов.

Библиотекэнүүдэй хүдэлмэриие һайжаруулха

Курумканай аймагай Дыренэй ажалшад библиотекэдээ (даагшань нүхэр Ц. Базарова) ерэжэ, һонирхолтой номуудые уншана. Энэ библиотекэдэ мүнөө 2500 гаран том ном тоологдэно. Уншагшадынь мүнөө 300 гаран хүн болотороо олошороо. Эндэ уншагшадай конференци саг үргэлжэ үнгэрэгэгдэнэ.

Гэхэ зуура, аймаг соо библиотекэнүүд булта һайнаар хүдэлмэрилнэ гэхын аргагүй. Олохон колхозуудай библиотекэнүүд үнгэрэгшэ жэлнүүдтэ орходоо мүнөө муугаар хүдэлмэрилнэ, уншагшадтайгаа нигта барисаа байгуулнагүй. Зарим библиотекэнүүдэй номууд үригдэжэ байна. Иимэ библиотекэнүүдэй тоодо Харамодоной хүдөөгэй библиотекэ (даагшань нүхэр Б. Будаин) ороно. Библиотекэ соо ороходо эмхи гуримгүй. Гадна, бүхэли үдэр шахуу хаалгатай байдаг. Уншагшадай конференци үнгэрэгэгдэнэгүй. Тэрэшэлэн уншагшадай ду да ямаршье һонирхолтой хүдэлм ри хэгдэнэгүй. Эндэ библиотекь уншагшадай тоо олошорногүй. У шагшадынь ном абаад, удаан са соо барина. Тиимэһээ эндэнь га сал брошюранууд үлэнхэй.

Уншагшад газетэ, журнал бол ном уншахаяа библиотекэдэ ерээ хаалтатай байхадань удаан саг со хүлеэжэ ядаад, ехээр дураа гута «Будаинмнай яашоо гээшэб» гэлд һээр бусадаг байха юм.

Тэрэшэлэн аймгүйсэдкомой куль турно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэриин таһаг клуб, библиоте кэнүүдэй хангалтагүй хүдэлмэрии мэдэжэ байһан аад, ямаршье хэм жээ абанагүй.

Б. Дармаев.

Профсоюзай хүдэлмэрилэгшэдэй суглаан болобо

КПСС-эй Иволгын айком профсоюзай хүдэлмэрилэгшэдэй табан хоногой семинар һаяхан үнгэргэбэ.

Семинарта хабаадагшад «Профсоюзууд — коммунизмын һургуули мүн», «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ И. В. Сталинай гениальна зохёол, «Профсоюзуудай культурно-эмхидхэлэй хүдэлмэри» болон бусад те мэнүүдээр лекцинүүдые шагнаһа байна.

Тус семинарые үнгэргэлгэдэ сою зуудай обкомой хүдэлмэрилэгшэ, ба партиин айкомой секретарьнуу хабаадалсаа.

С. Сагадаров.

Редактор Б. Ц. ЦЫЖИПОВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Ленина 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора — 7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов: партийной жизни, сельского хозяйства—10-17, пропаганды и переводов—6-84, культуры и быта, промышленности—4-52, мест. информации и писем—11-05. Для междугородных переговоров—16.

Н—00573. Типография Управления по делам полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР.